

Årsrapport (2014-2015)

Dronning Mauds Minne
Høgskole for barnehagelærerutdanning

15. mars 2015

Innholdsfortegnelse

1	Styrets beretning	3
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
3	Årets aktiviteter og resultater	8
3.1	Resultatrapportering	8
3.1.1	Rapportering sektormål 1.....	8
3.1.2	Rapportering sektormål 2.....	14
3.1.3	Rapportering sektormål 3.....	18
3.1.4	Rapportering sektormål 4.....	21
3.2	Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).....	24
3.2.1	Rapport for 2014 – Midt-norsk nettverk (MNN)	24
3.2.2	Rapport for 2014 – Midt-norsk nettverk for lærerutdanning (MNL)	24
3.3	Midler tildelt over kap. 281	27
3.3.1	Utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og førskolelærere (Mentorutdanningen).....	27
4	Styring og kontroll i virksomheten	28
5	Vurdering av fremtidsutsikter	29
5.1	Planer.....	29
5.1.1	DMMHs budsjett for 2015.....	33
5.2	Utdanningskapasitet.....	35
5.3	Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing (SAKS).....	36
5.3.1	Planer for 2015 – Midt-norsk nettverk (MNN).....	36
5.3.2	Planer for 2015 – Midt-norsk nettverk for lærerutdanning (MNL)	36
6	Foreløpig årsregnskap	38
6.1	Ledelseskommentarer pr 31.12.2014	38
6.2	Foreløpig regnskap pr 31.12.2014.....	42

Vedlegg:

1.	Skjema for studentkapasitet.....	60
----	----------------------------------	----

1 Styrets beretning

Styret ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) vurderer de samlede resultatene ved høgskolen som gode. Resultatene innenfor FoU-produksjon og formell kompetanseheving fra høgskolelektor til førstekompetanse ligger høyt når man tar i betraktning at DMMH er en profesjonshøgskole hvor en svært stor del av budsjettet må disponeres til undervisning, og hvor høgskolen kun har vært tildelt én stipendiatstilling. Høgskolen opplever god tilgang på kvalifisert arbeidskraft både på faglig og administrativ side. Ressursbruken er og må være nøktern, særlig fordi høgskolen i 2014 har investert i et nybygg som øker det totale arealet med over 50 %. Dette er sårt tiltrengt areal som har brakt bygningsmassen vår opp på et akseptabelt nivå, men heller ikke høyere. Høgskolen arbeider godt og konkret med å realisere de sentralt og lokalt fastsatte målene innenfor de fire strategiområdene, slik det framgår av rapporteringen nedenfor.

I likhet med andre barnehagelærerutdanninger er studentsøkningen lav. DMMH tar inn studenter med relativt lave poengsummer / karakterer. Dette medfører frafall underveis i studieforløpet, men effekten dempes ved at høgskolen bruker ressurser på en ganske tett studentoppfølging. Inntakskvaliteten gir sannsynligvis lavere gjennomstrømming og et noe lavere karakternivå enn man ville ha oppnådd hvis en større andel av studentene hadde hatt høyere karakterer fra videregående skole. Styret vurderer studenttilgangen som det største usikkerhetsmomentet knyttet til høgskolens økonomi og drift fremover.

Barnehagelærerutdanningenes innplassering i en lavere finansieringskategori enn grunnskolelærerutdanningene er nok det viktigste sentrale forhold som setter trangere rammer enn høgskolen skulle ønske seg, og som dermed også innebærer lavere målsettinger når disse skal være realistiske. Styret har ut fra ressursvurderinger i 2014 endret en målsetting i Strategisk plan om 75 % førstekompetanse til 50 % samt foretatt en forsiktig reduksjon i budsjett-tildelingene til FoU. Styret har også fjernet ambisjonen i Strategisk plan om å bli vitenskapelig høgskole, men fastholdt en langsiktig ambisjon om å kunne tilby doktorgradsutdanning i samarbeid med andre. Vi ønsker ikke å slå oss til ro med reduserte ambisjoner. Vi ønsker å tilby masterutdanninger for barnehagelærere for å høyne kvaliteten på barnehagens arbeid med barn. DMMH er faglig sterk og gjør et godt arbeid innenfor tilgjengelige ressursrammer. Økte rammer / tildeling av nye studieplasser vil sette oss i stand til å gjøre mer, særlig inn mot masterutdanninger. DMMH har faglig styrke og utviklingsmuligheter til å gjøre mer enn det økonomien tillater.

DMMHs målsetting om høyt nivå på eksternfinansiert aktivitet nås ved at vi lykkes i blant annet å bli tildelt midler til utdanninger som nasjonal lederutdanning for styrere i barnehagen (Styrerutdanningen i Midt-Norge) og i kommende år også arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Styret er fornøyd med at DMMH blir tildelt slike og andre oppdrag, men konstaterer at noe av den eksternt finansierte aktiviteten av og til medfører korte og dermed krevende planleggingsprosesser.

De viktigste prioriteringene for 2015 vil være å videreføre det gode faglige arbeidet ved høgskolen innenfor utdanning og FoU, konsolidere og videreutvikle den nye barnehagelærerutdanningen (BLU), implementere det nye studiekvalitetssystemet, planlegge en nylig akkreditert master i

barnehageledelse, få på plass akkrediteringen for master i barnekultur og kunstpedagogikk, videreføre god økonomistyring i en situasjon med høye låneopptak til nybygg og justere, effektivisere og kvalitetssikre den operative driften av utdanningene med særlig fokus på interaksjonen mellom fag og administrasjon.

DMMH ønsker fortsatt å bidra til å høyne barnehagelærernes, barnehagens og barnehagearbeidets kompetansenivå og status, samt bidra til å klarere få definert barnehagens selvstendige og egenartede plattform som utdanningsinstitusjon. Masterutdanninger er viktige i den forbindelse. Samtidig er masterutdanninger ved DMMH også viktige fordi de gir verdifull og anvendelig kompetanse på andre arenaer i samfunnet som har med barn og barns utvikling å gjøre.

DMMH er en solid og fokusert høgskole som har konsentrert seg om barnehagelærerutdanning. Dette gir gode muligheter for videre utvikling, men med det usikkerhetsmomentet som ligger i studentrekrutteringen. Det ligger en styrke men også en risiko i å være så faglig konsentrert som DMMH er. Det er ikke uten videre gitt hvilke andre utdanninger man kunne og burde tilby. Det kan være faglig naturlig å tenke i retning kvalifisering av barnehagelærere for arbeid i første del av grunnskolen. Dette må i så fall vurderes opp mot muligheten for å få jobb i grunnskolen med denne type utdanning. Videre kan vår kirkelige tilknytning tilsi en orientering mot studietilbud innen teologi, religionspedagogikk i et flerkulturelt samfunn, menighetspedagogikk o.l., men dette vil forutsette en aktiv rekrutteringsstøtte fra Kirkeråd og bispedømmer.

Styret har fulgt nøye med i saken om ny struktur for UH-sektoren. Styret har en åpen tilnærming når det gjelder å diskutere hvilke strukturelle løsninger som sikrer utdanning og FoU med høy kvalitet ved DMMH framover. I situasjonen slik den er i dag, har styret samlet seg rundt de retningsgivende begrepene selvstendighet, samarbeid og vekst.

Styret mener at bestemmelsene i Likestillingsloven, Diskrimineringsloven om etnisitet, Diskrimineringsloven om seksuell orientering og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven følges ved DMMH. Høgskolen har ikke mottatt noen henvendelser fra eksterne eller interne med påstander eller spørsmål som har vært knyttet til om vi har fulgt lovverket. Høgskolens størrelse og oversiktighet tilsier at systematisk arbeid med å følge opp de ulike bestemmelsene om likestilling integreres i løpende drift av organer og møtefora som AMU, LMU, tilsettingsorganer, tillitsvalgtemøter, formøter og evalueringsmøter i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger, ledermøter og i styret selv.

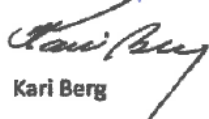
I forbindelse med revisjon av planverket i 2013 gjennomførte høgskolen en risikoanalyse med en metodikk relativt lik den vi finner på nettsidene Regjeringen.no om ROS-analyse. Det er i 2014 gjennomført ROS-analyse i forhold til brannsikkerheten i de ulike bygningene, og handlingsplaner er utarbeidet. Vi har ellers ikke gjennomført egne ROS-analyser ut over de risikoanalyser som gjøres som en integrert del av revisjon av beredskapsplanen, utvikling og drift av studiekvalitetssystemet, ledelsens vurdering av bemanningssituasjonen, ny IA-plan, gjennomførte og pågående justeringer/endringer av organisasjonsmodellen på ulike nivåer, vurderinger av potensielt søkergrunnlag før utdanningstilbud besluttet utlyst, langtidsbudsjetting, årsbudsjettering osv. Vi har ikke gjennomført kriseøvelse i 2014, men vil gjennomføre og evaluere en slik øvelse i 2015. Vi har ikke innført et eget styringssystem for informasjonssikkerhet og har ikke planer om å gjøre dette.

Informasjonssikkerhet er en integrert del av ansvars- og arbeidsområdene til våre to IKT-medarbeidere, vår arkivansvarlige og studieadministrasjonen. Deres ledere (administrasjonssjefen og leder for studieadministrasjonen) rapporterer begge direkte til rektor. DMMH har en kultur for å jobbe med og prioritere informasjonssikkerheten. Alle etablerte systemer og nye prosjekter gjennomsyses av en fornuftig sikkerhetspolicy. Flere og flere av de store og viktige IT-baserte systemene er etablert på leverandørenes dataservere.

Trondheim, 3. mars 2015

Haftor Skjelstad

Kari Berg

Rannevig Lorentzen

Julie Jensen Granås

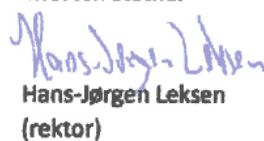
Svein Egil Vestre
(Leder)

Marte Eriksen

Morten Sæther

Hans-Jørgen Leksén
(rektor)

Øystein Flø

Olav Molven

Trine Tverå

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) er en selvstendig stiftelse med tilknytning til Den norske kirke, og en akkreditert høgskole under lov om universiteter og høyskoler. Høgskolen ble stiftet i 1947. DMMH er en av landets største barnehagelærerutdanninger og den eneste institusjonen som utdanner barnehagelærere i Sør-Trøndelag. I kraft av konsentrasjon om utdanning av barnehagelærere på grunn- og videreutdanningsnivå, og det faktum at all FoU-virksomhet er knyttet til barnehagevirksomhet og tidlig barndom, er DMMH blant de UH-institusjonene som har en nasjonalt ledende posisjon på barnehageområdet.

DMMH er en høgskole som vektlegger samarbeid, så vel innad som regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Høgskolen er aktiv med i regionale nettverkssamarbeid, og spiller en aktiv samfunnsrolle ved å være representert i en rekke nasjonale råd og utvalg, inngå i nasjonalt samarbeid om forskning og undervisning, samt ved å delta i og arrangere konferanser og samlinger. DMMH er gjennom nettverksdeltakelse, internasjonal utveksling og institusjonsavtaler aktiv i internasjonalt forsknings- og undervisningssamarbeid innenfor Early Childhood Education and Care.

DMMH har et ambisiøst mål om å være med å sette dagsorden innen utviklingen av barnehagesektoren og forme morgendagens barnehage, og ønsker å ta et enda større nasjonalt ansvar for å nå målsettingene om full dekning av kompetente barnehagelærere i barnehager over hele landet, sosial utjevning og barnehageplass for alle.

Høgskolen eier sine egne bygninger og er lokalisert på Dalen i Trondheim. Vårt styre er sammensatt av seks eksterne representanter hvorav en er styreleder, to ansatterepresentanter og to studentrepresentanter. De eksterne representantene oppnevnes av Nidaros biskop (3), Kirkerådet, IKO – Kirkelig pedagogisk senter og Normisjon.

Noen hovedtall

Antall ansatte og årsverk:	145 ansatte som utfører 129,9 årsverk pr. 01.01.2015
Antall studenter:	ca. 1.225 studenter
Total omsetning:	ca. 126 mill. kroner (regnskap 2014)
Statstilskudd:	105,3 mill. kroner i 2014
Andel egenkapital:	20,9 % (pr 31.12.2014)
Andel langsiktig gjeld:	59,6 % (pr 31.12.2014)
Bygningsmessig areal:	ca. 12.000 kvm fordelt på 5 bygninger
Det vises ellers til at statistikk fremgår på DBH.	

I 2014 har det omfattende arbeidet knyttet til implementering av ny rammeplan for barnehagelærerutdanning (BLU) fortsatt. Et særlig arbeid er lagt ned i utarbeidelse av nye og større fordypningsenheter og for å få til et velfungerende tilbud om internasjonalt semester. Vi ønsker å gi en krevende og FoU-basert utdanning med tro på studentenes selvstendighet og læringsevne.

Sett i forhold til ressursene vi har til disposisjon, mener vi å ha imponerende FoU-resultater og kan skilte med en vekst i antall publikasjonspoeng gjennom flere år. Antallet første- og toppkompetente ligger på nesten 50 % blant de vitenskapelig tilsatte, derav 7 professorer/dosenter.

Barnehageledelse har utviklet seg til å bli et faglig særlig viktig satsningsområde for DMMH, og vi tar sikte på å starte en masterutdanning på 120 studiepoeng høsten 2016. Studiet er nå akkreditert av NOKUT, og KD har tilkjent DMMH rett til å tildele graden master i barnehageledelse. DMMH ser det som viktig for barnehagelærerprofesjonens status og barnehagens store betydning som første del av utdanningsløpet å bidra til at flere av barnehagelærerne utdanner seg videre til mastergradsnivå. Videreutdanningstilbudet har derfor i de senere år hatt en betydelig dreining mot mastergradsnivå med emner som lar seg innpasse i en mastergrad.

DMMH svarer på departementets ønske om å fokusere sterkere på å utdanne de som allerede arbeider i barnehagen. Dette skjer gjennom en rekke samlingsbaserte utdanningstilbud som kan tas på deltid. Det gjelder både bachelor barnehagelærerutdanning og utdanningstilbud på bachelor- og masternivå. Vi er også blitt tildelt midler fra Utdanningsdirektoratet for gjennomføring av arbeidsplassbasert bachelor barnehagelærerutdanning (ABLU) med oppstart i 2015.

Særlig gjennom vår samarbeidsavtale med Trondheim kommune er vi sammen opptatt av å knytte forbindelsene med praksisfeltet til studentenes beste. Et tiltak i så måte er at vi tilbyr de av våre vitenskapelig tilsatte med minst praksiserfaring praksisstipend for å øke barnehagerelevansen i undervisningen ytterligere. I samarbeid med Høgskolen i Nord-Trøndelag gjennomfører vi kompetanseutviklingsopplegg innen universitets- og høgskolepedagogikk som er tilpasset lærerutdanning og barnehagelærerutdanning spesielt.

Fra januar 2015 har vi kunnet ta i bruk et stort nytt undervisningsbygg. Nybygget øker den samlede bygningsmassen til DMMH med ca. 50 %, og dekker et påtrengende behov for flere undervisningsrom, grupperom og kontorer. Gode og tidsriktige lokaler og utstyr bidrar til bedre velferd og arbeidsmiljø for studenter og ansatte, styrker vilkårene for læring og bidrar derigjennom til en bedre barnehagelærerutdanning. Med nybygget er en nødvendig forutsetning for å øke opptakskapasiteten kommet på plass.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Resultatrapportering

3.1.1 Rapportering sektormål 1

Sektormål 1: Universiteter og høyskoler skal gi utdanning av høy internasjonal kvalitet i samsvar med samfunnets behov

Gjennomføring på normert tid

	2011	2012	2013	2014
<i>For DMMH totalt</i>				
Søknadstall (menn)	2.438 (368)	2.529 (485)	1.905 (365)	2.256 (351)
Opptakstall	600	594	625	740
Opptatte nye studenter (menn)	445 (55)	436 (66)	517 (79)	617 (89)
Registrerte studenter, høst (menn)	1.140 (153)	1.155 (165)	1.160 (166)	1.223 (175)
Andel studenter som gjennomførte på normert tid	53,1	48,3	60,1	ikke klar
Strykprosent (menn)	3,3 (4,5)	5,3 (9,3)	4,9 (9,5)	4,5 (7,4)
Studiepoengproduksjon (helårsekvivalenter)	853,0	818,2 *	895,1 *	879,9 *
Nye studiepoeng pr student per år	44,9	42,5	46,3	43,2
Nye studiepoeng pr heltidsekvivalent per år	50,9	48,1	52,5	52,4
Antall studenter pr UFF-årsverk **	14,4	13,2	13,2	13,8
<i>Spesielt for bachelor barnehagelærerutdanning</i>				
Søknadstall (menn)	1.786 (327)	1.935 (439)	1.718 (357)	1.698 (318)
Opptakstall	303	356	358	316
Antall førstevalgssøkere pr studieplass	1,36	1,32	0,94	1,04
Antall kvalifiserte førstevalgssøkere pr studieplass	1,14	1,06	0,81	0,88
Karaktersnitt førstevalgssøkere (kun karakterpoeng)	36,7	36,4	36,0	35,0
Karaktersnitt møtt (kun karakterpoeng)	37,2	36,5	35,8	35,9
Fullførte kandidater	199	241	222	233
* Studiepoengproduksjonen inneholder produksjonstall for alle innrapporterte studier, også for studier med finansieringskategori "IS" (direktefinansierte studier) som holdes utenfor resultatdelen nå statstilskudd beregnes. 0,5 SPE-enheter. For 2012 gjelder dette 19,5 studiepoengsenheter (SPE) knyttet til Styrerutdanningen i Midt-Norge. SPE som gir uttelling er 798,7. For 2013 gjelder dette 0,5 SPE knyttet til Styrerutdanningen. SPE som gir uttelling er 894,6. For 2014 gjelder dette 19,0 SPE knyttet til Styrerutdanningen, 4,3 SPE knyttet til Barnehagemyndighet, innovasjon og kompetansebygging, samt 5,5 SPE knyttet til Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen. SPE som gir uttelling er 851,1.				
** UFF-årsverk tilsvarer årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger				

Totalt antall søkere til studietilbudene ved DMMH var i 2014 18 % høyere enn i 2013, men når vi vet at søknadstallene for 2013 var 25 % lavere enn i 2012, kan vi heller ikke i 2014 si oss fornøyd med studentsøkningen. Søkningen for bachelorutdanningen var omtrent uendret fra 2013 (som var 11 % lavere enn i 2012).

Antallet førstevalgssøkere pr studieplass på bachelorutdanningen var i 2014 så vidt over 1 student pr studieplass, og antallet kvalifiserte søkere var så vidt under 1 student pr studieplass. Begge disse

tallene viser en svak oppgang fra 2013 (henholdsvis 1,04 i 2014 mot 0,94 i 2013, og 0,88 i 2014 mot 0,81 i 2014), men er fortsatt lavere enn ønskelige nivåer, og nivåer tidligere år.

Den negative trenden knyttet til utviklingen i karaktersnittet for førstevalgssøkere fortsetter, og karaktersnittet var 35,0 poeng i 2014. Karaktersnittet for oppmøtte studenter viser derimot positiv utvikling, om enn marginalt (fra 35,8 poeng i 2013 til 35,9 poeng i 2014).

Antallet opptatte studenter ved hovedopptaket for bachelorutdanningen i 2014 er 11,7 % lavere enn året før. Lokalt opptaksarbeid gjennom sommeren bøter noe på denne negative utviklingen.

Den positive utviklingen i totalt antall registrerte studenter fortsetter, og høsten 2014 er det totalt registrert 1.223 studenter ved DMMH. Økningen skyldes hovedsakelig flere direktefinansierte studier.

Andelen menn som søker til DMMH, er svakt fallende, både totalt og for bachelorutdanningen (hhv. 15,6 % i 2014 mot 19 % i 2013 og 18,7 % i 2014 mot 20,8 % i 2013). Andelen menn blant registrerte studenter høsten 2014 er 14,3 % (mot 15 % i 2013).

Den gjennomsnittlige strykprosenten viser en positiv utvikling og er totalt 4,5 % i 2014. Også strykprosenten blant menn forbedres betraktelig fra 2013, og er i 2014 7,4 %, men er altså fortsatt vesentlig høyere enn gjennomsnittet.

Studiepoengsproduksjonen, som gir uttelling i statsbudsjettet, reduseres med 43,5 SPE (nesten 5 %). Dette er omtrent i tråd med forventningene etter meget høye tall i 2013. Nye studiepoeng pr student påvirkes av dette og utgjør 43,2 poeng i 2014 (mot 46,3 i 2013), mens nye studiepoeng pr heltidsekvivalent er omtrent uendret fra året før.

Som poengtert i styrets beretning mener vi at studenttilgangen er et av de største usikkerhetsmomentene knyttet til høgskolens økonomi og drift fremover. Antallet førstevalgssøkere i dag er omtrent lik antall studieplasser, og vi vet at størrelsen på studentkullene i årene som kommer er fallende. Fremover vil konkurransen om studentene hardne til, og barnehagelærerprofesjonens statusutfordring vil gjøre kampen hard spesielt for vår utdanning. Gjennomsnittsstudenten tas i dag inn med relativt lave karakterersnitt, og studentfrafallet underveis i studieforløpet har tradisjonelt vært ganske stort. Dette vil muligens vanskeliggjøre å imøtekomme kravet til kandidatproduksjon fremover. For 2014 var måltallet for kandidatproduksjonen 203. Dette er innfridd med ganske god margin – antall fullførte førskolelærerkandidater er 233. Det er ønskelig med initiativ og engasjement fra sentralt hold hvor man i større grad benytter virkemidler for å lede ungdom inn mot utdanninger der man tydelig ser det store behovet for godt kvalifisert arbeidskraft i fremtiden, - utdanninger der studentene faktisk er sikret arbeid etter endt studium. Barnehagelærerutdanning er blant disse.

Også i 2015 vil kandidatproduksjonen være knyttet til den gamle førskolelærerutdanningen, mens fra 2016 vil tallet vise antall studenter som fullfører barnehagelærerutdanningen.

Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert i studieprogrammet

Også gjennom 2014 har vi arbeidet målrettet med utvikling og implementering av ny barnehagelærerutdanning (BLU), hvor første kull startet høsten 2013. Gjennomføring og evaluering av første studieår, forberedelse og gjennomføring av andre studieår og forberedelse og planlegging av tredje studieår hvor både nye fordypninger skal utvikles og det skal tilrettelegges for internasjonalt semester og studentmobilitet mellom studiestedene, har gjort 2014 til et krevende år. DMMH bruker store ressurser på BLU-implementeringen.

Studentenes resultater etter første gangs gjennomføring av første klasse i BLU gir gode indikasjoner på at læringsutbyttene i de ulike kunnskapsområdene i studiene oppnås. Hele 73 % av avlagte eksamener i BLU har oppnådd karakteren C eller bedre. Gjennomsnittlig strykeprosent er 6,6 %. Dessverre har frafallet gjennom første studieår og i overgangen fra første til andre studieår vært noe høyere enn normalt, og kun 230 (av 358 opptatte) studenter er aktive i studiet høsten 2014.

Læringsmiljøet ved DMMH preges av at administrasjon, ledelse og vitenskapelig ansatte jobber mot felles mål. Godt studentmiljø og nærhet mellom studenter og lærere er viktig for oss. DMMH legger stor vekt på den prosessuelle og dialogbaserte siden av læringsaktiviteten. På samme tid som vi ser at gode relasjoner mellom student og lærer er viktig for et godt læringsmiljø, må det også settes grenser og rammer for tilgjengelighet og kommunikasjon. Vi arbeider for å selvstendiggjøre studenten da vi ønsker å utdanne autonome og trygge barnehagelærere som kan organisere eget og andres arbeid.

I 2014 har vi arbeidet med å tydeliggjøre roller, ansvarsområder og beslutningsmyndighet knyttet til den operative driften av våre studier. Vi har ønsket å klargjøre og styrke samspillet mellom de vitenskapelig tilsatte, studieadministrasjonen og ledelsen. Det er et viktig mål å ha en organisasjon som legger best mulig til rette for konsentrasjon om fag og læring.

For å tilrettelegge for best mulig læring, er vi avhengige av fleksibilitet og god tilgang på undervisningsrom. Nybygget som nettopp er tatt i bruk, gir bedre rammer for læringsmiljøet og for ansattes arbeidshverdag.

DMMH inngikk høsten 2013 et samarbeid med NOKUT for å utvikle nytt kvalitetssystem for læringskvalitet. Det nye kvalitetssystemet ble vedtatt av styret senhøsten 2014, og har stor oppmerksomhet rettet mot læringsutbytter og kontinuerlig forbedring. Systemet beskriver organiseringen av kvalitetsarbeidet og legger opp til både faste og sporadiske undersøkelser. I implementeringsfasen, som vi nå går inn i, legges det vekt på å utvikle gode kvalitetsindikatorer for målinger knyttet til oppnåelse av læringsutbytter. Vi ser frem til gjennomføring av første kvalitetsundersøkelse etter nytt system.

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved DMMH rapporterer til høgskolens styre. I 2014 har LMU hatt fire møter med tema som: studentinvolvering i BLU, gjennomgang av Studiebarometeret, komiteer for ferdigstilling av nybygg, fraværsordning for studenter mm. LMU kan selv identifisere saker de ønsker å sette på agendaen. Sammensetningen er for øvrig slik at ansatterepresentantene dekker opp ulike aktivitetsområder ved DMMH og legger fram aktuelle saker og problemstillinger til drøfting. LMU består av 4 studenter og 4 ansatte. LMU ledes av en student for studieåret 2014/15.

3.1.1.1 Styrking av studiekvaliteten i utdanningene

DMMH fikk i revidert nasjonalbudsjett for 2014 tildelt kr. 100.000 over kap. 260, post 70 for styrking av studiekvaliteten i utdanningen.

DMMH valgte å bruke de tildelte midlene til gjennomføring av en ny praksisstipendordning blant vitenskapelig ansatte høsten 2014. Vitenskapelig ansatte med liten eller ingen barnehagefaglig bakgrunn fikk erfaring med å arbeide i barnehage. Denne ordningen bidrar til mer praksisnær og praksisrelevant utdanning. Den totale kostnadsrammen for stipendordningen var på ca. kr. 150.000, hvor ekstratildelingen i RNB 2014 finansierte kr. 100.000 av dette. Vi har så gode erfaringer med ordningen at vi viderefører den med egne midler i 2015.

Gjennom 2014 er det også gjennomført/igangsatt flere andre aktiviteter for styrking av studiekvaliteten, herunder;

- Ferdigstillelse av nybygg som sikrer studenter og ansatte betydelig bedre arbeidsvilkår og læringsmiljø. For eksempel har antall grupperom som studentene disponerer, økt fra 1 til 14. Flere av grupperommene er lagt til rette for musikkøving med tanke på akustikk og lyddemping, og ett av grupperommene også har videokonferanseutstyr.
- Ressursavsetting til aktiv deltakelse i arbeid knyttet til innføring av digital eksamen.
- Utvikling av nytt kvalitetssikringssystem.
- Utredning av muligheten for å omdisponere lokaler til et nytt treningssenter. Dette har skjedd samarbeid med Studentrådet og Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT) og vil gi konkrete resultater.
- Utvikling og oppstartet av en 15 studiepoengsenhet i universitets- og høyskolepedagogikk for egne ansatte i samarbeid med HiNT.
- Gjeninnføring av et kontaktlærersystem knyttet til studiegrupper i første og andre studieår av bachelorutdanningen.

3.1.1.2 DMMHs målområder knyttet til sektormål 1

I 2014 har DMMH prioritert 4 målområder.

- **DMMH skal være et attraktivt studiested for søkere til barnehagelærerutdanning i Norge**

Etter en nedgang i antall førstevalgssøkere til bachelorutdanningen fra 2012 til 2013 har DMMH i 2014 gitt rekrutteringsarbeidet særlig oppmerksomhet. God tilgang på kvalifiserte studenter, som igjen gir mulighet for uteksaminering av høyt kvalifiserte barnehagelærere, er viktige forutsetninger for å øke profesjonens omdømme og for å bøte på mangelen på kvalifisert personell i barnehagen for dermed å oppfylle dagens pedagognorm. DMMH har ambisjoner om fortsatt å være blant de ledende og mest attraktive utdanningsinstitusjonene i barnehagesektoren, både for studenter og ansatte, og rekrutteringsarbeidet anser vi som ett av nøkkelområdene for å lykkes med å nå denne ambisjonen.

DMMH mener økt satsing på og markedsføring av mastergradsstudier er svært viktig ikke bare for profesjonen og barnehagen som utdanningsinstitusjon, men også for rekrutteringen av bachelorstudenter og ikke minst for hvilke studenter som søker barnehagelærerutdanning.

DMMH er også aktivt med i samarbeidet om å utvikle Trondheim som studieby. DMMH drar både nytte av og er en bidragsyter til det svært gode omdømmet som Trondheim har som studieby. Utviklingen av egen campus må også sees i et slikt perspektiv.

- **DMMH skal i løpet av perioden tilby egen mastergrad som bygger på barnehagelærerutdanning**

DMMH en av de største utdannerne av barnehage-/førskolelærere, og flere av våre fagmiljøer ligger langt framme nasjonalt og internasjonalt. Andelen første- og toppstillinger ved høgskolen har økt betydelig de siste år, og ved utgangen av 2014 er andelen 45,6 %. Vi har gjennom mange år gitt flere masteremner som inngår som deler av masterløp hvor NTNU er ansvarlig institusjon for mastergraden (master i førskolepedagogikk, master i spesialpedagogikk og master i fag- og yrkesdidaktikk). 1. september 2014 søkte vi NOKUT om akkreditering av vår første master på egen kjøp, og et 120 studiepoengs mastergradsstudium i barnehageledelse ble akkreditert av NOKUT 9. januar 2015. Vi planlegger oppstart i august 2016.

- **Ansatte ved DMMH skal ha god kjennskap til rammevilkårene for, og hverdagen i, barnehagen**

Implementeringen av den nye barnehagelærerutdanningen krever et tett samarbeid med praksisfeltet. For å kunne gi en praksisnær og -relevant utdanning er det viktig at våre vitenskapelig ansatte har oppdatert erfaring fra, og kunnskap om, livet i barnehagen. Veiledningen av studenter i praksis og de forskjelligartede møter med praksisfeltet som studentenes praksis innebærer, gir naturlige overføringsarenaer av kunnskap begge veier. På ledernivå gjennomføres det også jevnlig møter med vår hovedsamarbeidspartner på barnehageeiersiden, Trondheim kommune.

Våren 2014 ble det lyst ut og tildelt totalt 10 praksisstipend til vitenskapelig ansatte som i en uke høsten 2014 fikk praksisplasser (som «normal ufaglært arbeidskraft») i barnehager drevet av Trondheim kommune. I tillegg til vitenskapelig ansatte deltok også rektor og prorektor for barnehagelærerutdanning i ordningen og arbeidet en uke i hver sin barnehage. Tilbakemeldingene fra de som har vært en uke i praksis, er utelukkende gode.

DMMHs betydelige FoU-produksjon er også i høy grad basert på empiri fra barnehagene, og det styrker selvsagt praksisnærheten til våre vitenskapelig ansatte.

- **All utdanning ved DMMH skal ha tydelige læringsmål, og det skal være sammenheng mellom læringsutbytte, læringsaktiviteter og eksamen**

Som nevnt over er det brukt store ressurser i 2014 i forbindelse med utvikling og implementering av ny barnehagelærerutdanning. I dette arbeidet har DMMH også hatt tett dialog med den nasjonale følgegruppen, og vi kjenner igjen flere av utfordringene som følgegruppen la frem i sin første rapport høsten 2014.

Utvikling av nytt kvalitetssystem har primært oppmerksomheten rettet mot måling av læringsutbytter og kontinuerlig forbedring, og det arbeides nå med å finne gode kvalitetsindikatorer for måling av oppnåelse av læringsutbytter.

Det er generelt et problem i sektoren å oppfylle målet om at alle praksislærere skal ha utdanning innen veiledning. Problemet er nok ikke større hos oss enn hos andre, men høgskolen strever med å oppfylle målet om at praksislærerne skal ha 15 studiepoeng veilederutdanning. Vi støtter helhjertet intensjonen i de nasjonale retningslinjene, men etterlyser konkrete nasjonale tiltak. DMMH tilbyr flere typer veilederutdanning, blant annet et emne på 15 stp kalt «Pedagogisk veiledning for praksislærere».

3.1.2 Rapportering sektormål 2

Sektormål 2: Universiteter og høgschooler skal i tråd med sin egenart utføre forskning, kunstnerisk og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

Resultatoppnåelse på forskning i forhold til institusjonens egenart

DMMH legger stor vekt på at forsknings- og utviklingsarbeid og den kunstneriske virksomheten skal ha høy profesjonsrelevans og at resultatene skal komme profesjonen til gode via utdanningen og gjennom forskningssamarbeid og formidling til fagfeller og samfunnet forøvrig. . Flere av våre fremste forskere har også gitt forelesninger på Trondheim kommunes samlinger for barnehagestyrene i Trondheim.

Resultater av høy internasjonal kvalitet fordrer robuste fagmiljøer med god kompetanse på FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid. I tillegg fordrer det også tilstrekkelig tid og ressurser til å drive FoU, samt samarbeid med gode fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Alle tilsatte i undervisningsstillinger har en ressurs til FoU/faglig utvikling lagt i stillingen, og begge stillingsgrupper på førstenivå (førstelektorer og førsteamanuenser) har i utgangspunktet lik ressurs til FoU, men differensiert etter FoU-produksjon de tre siste årene. Høgschooler har imidlertid mindre ressurser til FoU i basisbevilgningen fra KD enn hva universitetene har, og har derfor større utfordringer knyttet til å få tilstrekkelig tid til forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Spesielt rammer dette oss som bare har barnehagelærerutdanning, som ligger på finansieringskategorien E, samtidig som vi har en dyr praksisordning og tidsintensiv undervisning. DMMH satser strategisk på å øke ressursene til FoU gjennom økt eksterntfinansiering.

Høgschoolen har også i 2014 videreført en rekke interne virkemidler for å heve forskningskompetansen, kvaliteten og omfanget av FoU og den kunstneriske virksomheten. Det er satt av ressurser til FoU-stipend for høgschoolerlektorer, driftsmidler for FoU og nettverksbygging, kollegaveiledning, skrivekurs og skrivegrupper, kvalitetssikring av FoU-prosjekter, språkvask av engelske artikler, samt at det settes av egne ressurser for utvikling av gode prosjektsøknader til Forskningsrådet og andre viktige kilder. I tillegg inngår fagdager, kurs og deltakelse i konferanser og nettverk i vår kompetanseutviklingsstrategi. Vår tilrettelegging for at høgschoolerlektorer tilsatt ved DMMH skal få muligheter for å kvalifisere seg til opprykk til førstelektorkompetanse er videreført også i 2014. Sju av våre høgschoolerlektorer deltar på et treårig førstelektorprogram startet i 2012 i regi av Midt-norsk lærerutdanning (MNL, det regionale lærerutdanningssamarbeidet).

I tabellen under presenteres kvantitative data som indikerer utviklingen på noen områder de siste fire årene. Det vises for øvrig til rapporteringen knyttet til DMMHs prioriterte målområder for utfyllende informasjon om tiltak for å øke eksterntfinansiering av FoU og den kunstneriske virksomheten og samarbeid nasjonalt og internasjonalt.

	2011	2012	2013	2014
Antall publikasjonspoeng	35,6	35,5	62,4	ca 45
Antall publikasjonspoeng pr UFF-stilling ¹⁾	0,44	0,41	0,71	ca 0,51
Andel topp- og førstekompetente	35 %	38,4 %	38,7 %	45,6 %
Antall publiseringer totalt (inkl. ikke poenggivende)	184	250	212	209
1) Gjennomsnittlig FoU per UFF stilling er ca 28 %				

Kategorifordeling iht. Cristin	2011	2012	2013	2014 *
Tidsskriftspublikasjon	26	41	35	47
Konferansebidrag og faglig presentasjon	91	116	67	61
Bok	10	10	23	16
Rapport/avhandling	6	9	12	8
Del av bok/rapport	33	37	59	64
Mediebidrag	12	23	7	6
Kunstnerisk og museal presentasjon	4	2	0	3
Kunstnerisk produksjon	2	9	9	4
Produkt	0	0	0	0
Informasjonsmateriale	0	3	0	0
SUM	184	250	212	209
* foreløpige tall for 2014				

Samspill mellom forskning og utdanning

For å kunne møte utfordringene og se utviklingsmulighetene i barnehagen er det en forutsetning at våre nyutdannede barnehagelærere har kunnskaper som er oppdaterte i forhold til barnehagehverdagen i dag og endringer i samfunnet som vil påvirke barnehagen i morgen. For å bygge videre på utdanningens kunnskapsplattform forutsettes det at studentene får kunnskap om resultatene fra nyere forsknings- og utviklingsarbeid, enten dette stammer fra arbeid ved egen institusjon eller andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Tilgjengeliggjøring av resultater til studenter gjennom gode lærebøker, artikler, foredrag og andre kilder er vesentlig gjennom hele studiet. Ett av høgskolens grep for å sikre dette er at alle som har forskning som en del av sin stilling også skal undervise. Videre anser vi det som viktig at våre toppkompetente og personer med høy FoU-andel i stillingen bidrar med sin ekspertise i bachelorutdanningen. Vi tilbyr våre ansatte og studenter tilgang til en del fulltekst artikkeldatabaser igjennom jstore.

Studentene må selv dyktiggjøres til å kunne drive utviklingsarbeid. DMMH har derfor i mange år hatt bacheloroppgave som en del av utdanningen, hvilket videreføres i den nye barnehagelærerutdanningen. Forskrift for ny barnehagelærerutdanning legger økt vekt på at utdanningen skal være FoU-basert. DMMH utviklet på bakgrunn av den nye forskriften nye fagplaner for sin bachelorutdanning (barnehagelærerutdanning) som ble innført høsten 2013. Implementeringen av tredje år av BLU er i gang, og vi har her gjort et arbeid for å gi studentene våre en enda bedre innføring i vitenskapelig metode slik at de er godt forberedt til å skrive sin bacheloroppgave. Faglig tilsatte ved DMMH har vært med å skrive to bøker om det å skrive bacheloroppgave i profesjonsfagene, og barnehagelærerutdanning spesielt, og har slik delt av DMMH sin lange erfaring og utviklingsarbeid rundt bacheloroppgaveskriving.

Gjennom Utdanningsdirektoratet sin satsing på mangfold har vi samarbeidet med HiNT, HiST og UiT for å utvikle FoU-prosjekter innenfor mangfold i barnehagen. Vi har som en forlengelse av det arbeidet startet en målrettet barnehagebasert kompetansestrategi i samarbeid med Fylkesmannen og HiST i tre regioner i Sør-Trøndelag.

Forskningsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag

Som barnehagelærerutdanning har DMMH begrenset fokus på MNT-fagene, men i 2014 har vi hatt et utstrakt samarbeid med Matematikksenteret, der vi har bistått med fagkompetanse til kurs og utviklingsarbeid innen matematikken i barnehagen. To av våre faglige tilsatte har gitt ut en fagbok for matematikkundervisningen i den nye barnehagelærerutdanningen.

Vi har konsentrert vår kunnskaps- og kandidatproduksjon innenfor barnehage og barnehagelærerprofesjonen. I vårt NFR-støttede forskningsprosjekt «Management for learning» handler en del av prosjektet om barn og voksnes opplevelse av å bruke naturen sammen på tur med barnehagen, og en annen del handler om hvordan ledelse utøves i barnehagen. I prosjektets siste fase vil en i nært samarbeid med praksisfeltet gjennomføre aksjonsforskning med tanke på å utvikle en ny ledelsespraksis, der man gjennom pedagogisk ledelse støtter barnehagene som lærende organisasjoner med tilrettelegging av gode læringsarenaer for barn.

I 2014 fikk fem av våre faglig tilsatte godkjent sin PhD innen ulike fagdisipliner, men alle var innenfor DMMHs profesjonsfaglige område. Nedgangen i publikasjonspoeng fra 2013 til 2014 må sees i lys av den betydelige ressursatsningen DMMH har gjort i forhold til fullføring av 5 PhD-løp.

3.1.2.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 2

For 2014 vedtok styret ved DMMH å videreføre prioriteringen av følgende målområde i høgskolens strategi for å styrke FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid:

- **DMMH skal arbeide for å frigjøre tid og ressurser til FoU gjennom økt eksternfinansiering og ved kvalitetsutvikling av DMMHs totale virksomhet.**

For at DMMH skal nå målet om profesjonsrelevant FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet nasjonalt og internasjonalt, er en av de største utfordringene at vitenskapelig ansatte får tilstrekkelig sammenhengende tid til egen FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid. Utfordringen er spesielt stor for høgskolene som har mindre basisbevilgning til FoU enn universitetene, og det vil derfor for DMMH være avgjørende å jobbe for å oppnå en betydelig andel eksternfinansiering.

DMMH har over mange år hatt eksternfinansierte FoU-prosjekter, men mye av dette har vært mindre og kortvarige bidrags- og oppdragsprosjekter, og samlet sett er omfanget ikke tilstrekkelig. Bidrags- og oppdragsvirksomheten ved høgskolen finansieres i all hovedsak av det offentlige. De strategiske tiltakene har siden 2011 primært vært rettet mot å utvikle større og mer langsiktige prosjektsøknader til Forskningsrådet i samarbeid med gode nasjonale og internasjonale fagmiljøer. Dette har så langt resultert i ett tilslag («Management for learning: Challenges in ECECs in Norway», i programmet praksisrettet utdanningsforskning, PRAKUT, tildelt i 2012). Vi har i løpet av 2014 sendt søknader til Forskningsrådsprogrammene FINNUT (program for forskning og innovasjon i

utdanningssektoren), SHP (strategiske høyskoleprosjekter) og SAMKUL (samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger). Dessverre har vi ikke mottatt støtte for noen av våre søknader i 2014.

	2011	2012	2013	2014
NFR prosjekt, tildeling pr UFF-stilling (i 1000 kr) ¹⁾	1,9	6,5	25,1	20,2
1) UFF-stilling; ansatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger				

Et tiltak for å styrke kvaliteten i egen FoU/kunstnerisk utviklingsarbeid er å knytte til oss gode og erfarne samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt. For å kunne styrke DMMHs samfunnsrolle, bygge robuste fagmiljøer og heve flere av våre forskningsmiljøer opp på et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, er vi avhengige av godt samarbeid med andre. Samarbeid regionalt, nasjonalt og internasjonalt er igjen en forutsetning for å øke vår bidrags- og oppdragsforskning.

Samarbeidspartnere varierer fra år til år og søknad til søknad, men vi nevner noen vi har hatt samarbeid med i det siste året: Lederutdanningen ved HINT, Program for lærerutdanning ved NTNU, Senter for bygdeforskning og Norsk institutt for naturforvaltning. I tillegg har vi samarbeid med Universitetet i Bergen, Høgskolen i Oslo og Akershus, og Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Internasjonalt har vi blant annet samarbeid med Universitetet i Göteborg, Humboldt-Universität i Berlin, Evangelische Hochschule Dresden og Macquarie University i Australia.

DMMH ønsker i hovedsak å styrke og formalisere allerede eksisterende samarbeid som har vist seg fruktbare, samt at vi i enda større grad ønsker å samarbeide med miljøer som kan bidra til å løfte vår egen FoU. Vi har god erfaring med at ansatte som får støtte til å delta på faglige konferanser, både nasjonalt og internasjonalt, knytter kontakter med andre forskere, forskningsmiljøer og forskningsnettverk som kan være gode potensielle samarbeidspartnere. I forbindelse med vår satsing på å utvikle større eksternfinansierte samarbeidsprosjekter er det lagt vekt på å formalisere eksisterende internasjonalt samarbeid, ikke minst i forbindelse med søknader som er sendt/er under utvikling til Forskningsrådet. Trange vilkår for å få eksternfinansiering til store og langsiktige FoU-prosjekter er den største utfordringen i arbeidet med å etablere, og ikke minst utvikle, et solid og langvarig samarbeid med nasjonale og internasjonale toppmiljøer.

En spredning av våre FoU-resultater i anerkjente kanaler er avgjørende for høyskolens omdømme og for å kunne etablere nye kontakter. For å stimulere til dette er også ordningen med å gi støtte til språkvask for publisering av engelskspråklige artikler videreført gjennom 2014.

Vitenskapelige ansatte som deltar på forskningskonferanser oppfordres til og gis støtte og veiledning i å publisere de presenterte forskningsresultatene i artikkelformat i etterkant av konferansene (fortrinnsvis poenggivende publikasjoner). I forbindelse med dette er også tilbud om kollegaveiledning, skrivegrupper, skrivekurs og lett tilgang på nyere nasjonal og internasjonal forskning, viktige tiltak.

3.1.3 Rapportering sektormål 3

Sektormål 3: Universiteter og høgschooler skal være tydelige samfunnsaktører og bidra til formidling, internasjonal, nasjonal og regional utvikling, innovasjon og verdiskapning

Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom EU og NFR

Sammenlignet med 2013 øker inntektene fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet med ca. 3,6 mill. kroner og utgjør 8,1 % av de totale inntektene (4,5 % i 2012). Økningen kommer hovedsakelig som følge av tildeling av flere videreutdanningsoppdrag.

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

For DMMHs vedkommende er de mest sentrale samarbeidspartnere innen samfunns- og arbeidsliv barnehager, barnehageeierne, barnehageansatte og deres organisasjoner og instanser som arbeider med barn eller med barndoms- og barnehagefaglige spørsmål. Høgskolen har kontaktflater mot forlag, tidsskrifter, media, aviser, andre høgschooler og universiteter og institusjoner som driver med FoU og utredning, kommuner, regionråd, fylker og andre sammenslutninger. DMMH ser denne virksomheten som viktig, både fordi det er et ansvar for en så sentral institusjon på barnehage- og barndomsområdet som DMMH å bidra med sin kompetanse ute i samfunnet, og fordi høgschoolen gjennom samarbeid, oppdrag og dialoger får kompetanse tilbake til høgschoolen.

Ut over vårt prosjekt knyttet til NFR (barnehageledelsesprosjektet "Management for learning") samarbeider DMMH og DMMHs enhet for FoU og oppdrag med forskjellige aktører innen samfunns- og arbeidsliv. Noen av disse samarbeidspartnere er:

- Trondheim kommune – samarbeidsavtale
- Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Sør-Trøndelag – jevnlig samtaler, ikke bare knyttet til SAK i BLU og MNL
- NTNU – mastergradssamarbeid og samarbeid om PhD-veiledning i tillegg til MNL
- NLA Høgskolen – samarbeidsavtale og årlige erfaringsutvekslingsmøter på ledernivå
- SIU – utveksling av ansatte og studenter (Erasmus), samt prosjektmidler for høyere utdanningssamarbeid med Nord-Amerika (2013-2015)
- Network Africa Competence Building Networks for Early Childhood Education for South and East Africa (CBN) - nettverk av førskole-/barnehagelærerinstitusjoner i det sørlige Afrika og DMMH

Svært mange av våre vitenskapelig tilsatte er i tillegg knyttet til forskjellige nasjonale og internasjonale nettverk som mer er basert på individuelle medlemskap enn institusjonsavtaler.

Fleksibel utdanning

Behovet for barnehagelærere er stort. Vi ser også at behovet for fleksibilitet i forhold til å kombinere utdanning og arbeid er stort, og økende. OECD påpeker også at kombinasjonen arbeid og studier gir best læring. DMMH har i mange år tilbudt bachelor førskolelærerutdanning, og fra 2013 barnehagelærerutdanning, på deltid over 4 år. Tilstrømmingen til denne studieformen er så stor at vi både i 2012, 2013 og 2014 tok opp to klasser. Også de fleste av våre videreutdanningstilbud, både på master- og bachelornivå, tilbys på en slik måte at de kan kombineres med arbeid.

DMMH har i samarbeid med kommuner og regioner tidligere år gitt desentralisert utdanning der all undervisning blir gitt lokalt utenfor campus. Videreutdanningstilbud har også blitt gitt desentralisert. I studieåret 2014-15 gjennomfører høgskolen den desentraliserte etterutdanningen «Kompetanse for assistenter» i Fosen-regionen. DMMH er i en prosess hvor vi har begynt å se på muligheten for å utvikle desentraliserte tilbud med en andel nettbasert fjernundervisning, og hvor opplegget ivaretar den kontakten vi mener det må være mellom høgskolen/lærere og studenten i et utdanningsløp. Organiseringen må blant annet være forsvarlig i forhold til det utdanningen er underlagt gjennom forskrift om skikkethetsvurdering. Som en start på dette arbeidet er DMMH i gang med et nettbasert studietilbud, «Barnehagemyndighet, innovasjon og kvalitetsutvikling i barnehagen» (BIK), hvor erfaringer med undervisningsmetoder over nett vil kunne legge grunnlag for å utvikle tilsvarende eller lignende tilbud innenfor bachelorutdanningen (barnehagelærerutdanningen). DMMH er også i ferd med å moduliserer andre videreutdanninger.

3.1.3.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 3

DMMH ønsker å bidra i samfunnsdebatten gjennom formidling av FoU-basert kunnskap om barn, barnehage og barnehageliv og gjennom dette være med å forme fremtidens barnehagevirksomhet. Dette forutsetter at våre ansatte deltar på arenaer og formidler sine resultater i kanaler som når ut til profesjonsfeltet.

For 2014 vedtok derfor styret ved DMMH å videreføre prioriteringen av følgende målområde i høgskolens strategi:

- **DMMH skal formidle FoU-basert kunnskap og kompetanse om barn og barnehagen gjennom kurs, konferanser, etter- og videreutdanning til praksisfeltet og andre aktuelle målgrupper.**

Som vist i rapporteringen for sektormål 2, har den delen av publisering av FoU-basert kunnskap som ikke gir publikasjonspoeng, gått noe opp (på bekostning av publiseringer som gir publikasjonspoeng). Dette kan nok i noen grad forklares ved at det i 2014 ble gjort en del popularisering av vitenskapelige publikasjoner fra 2013. Popularisering igjennom artikler, bøker og kronikker rettet mot praksisfeltet er viktige arenaer for å nå ut med FoU-basert kunnskap til andre forskere, praksisfeltet og samfunnet forøvrig. Det derfor er viktig at denne formen for formidling opprettholdes i fremtiden, og vi ser fortsatt at våre ansatte i økende grad blir etterspurt som rådgivere og fageksperter i barnehager, dialogmøter med kommuner, departement, direktorat, ulike grupper for barnehagevirksomhet i EU og hos andre aktører i barnehagens randsone (eksempelvis barnevernet).

I tillegg til den enkelte ansattes formidlingsaktivitet, f.eks. populærvitenskapelige bøker og artikler, har DMMH organisert den utadrettede virksomheten i en egen oppdragsenhet. Aktiviteten omfatter eksternfinansierte FoU-prosjekter, konferanser, veiledningsoppdrag, kurs, fagdager og andre oppdrag. Oppdragsenheten legger stor vekt på å møte barnehagesektorens behov ved planlegging av arrangementene, samtidig som dette er en unik mulighet for å nå ut med ny og oppdatert FoU og slik bidra til utvikling og verdiskapning i samfunnet.

Ressurstildelingen til DMMHs oppdragsenhet har i 2014 vært noe høyere enn i 2013. Vi ser for oss at vi kan øke aktiviteten ytterligere. Kurs avholdt for praksisfeltet gjennom oppdragsenheten i løpet av 2014 utgjorde tilsammen 980 timer, 750 timer i 2013. DMMH har i 2014 arrangert matematikkonferanser i samarbeid med Matematikksenteret i byene Trondheim, Kristiansand, Tromsø, Ålesund og Oslo. I tillegg har vi arrangert MIB-konferanse (menn i barnehagen), Forskerfrøkonferanse og konferanse for Likestilling og likeverd. DMMH er i ferd med å innføre Open Access, hvilket vil gjøre våre FoU-resultater tilgjengelig for fagfeller, praksisfeltet og samfunnet på en enkel måte og uten kostnader for brukeren.

Oppdragsenheten har i 2014 hatt det operative ansvaret for en rekke videreutdanningsenheter, slik som «Kompetanseutvikling for assistenter i barnehagen» (KOMPASS), «Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen» (PUB), «Barnehagemyndighet, innovasjon og kvalitetsutvikling i barnehagen» (BIK) og «Styrerutdanningen i Midt-Norge».

3.1.4 Rapportering sektormål 4

Sektormål 4: Universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle

Langsiktig økonomisk planlegging

DMMH er nå inne i sitt tredje år i strategiperioden som går frem til 2020. De strategiske prioriteringene utarbeides årlig for kommende fireårsperiode, og i 2014 vedtok styret å videreføre de samme strategiske områdene som ble vedtatt i 2012, med noen mindre justeringer:

- Tidligere målsetting om 75 % førstekompetanse blant de vitenskapelige ansatte er endret til en målsetting om at det skal være minst 50 % førstekompetente i alle seksjoner
- Tidligere ambisjon om at DMMH skal bli en vitenskapelig høyskole er tatt ut, og erstattet med en ambisjon om å kunne tilby doktorgradsutdanning i samarbeid med andre.

Bakgrunnen for å redusere førstekompetanse-strategien har hovedsakelig sin begrunnelse i ressursvurderinger, men også behovet for å «spre» målsetningen om flere førstekompetente til alle fagseksjoner. Vi opplever at vi nå er oppe på et nivå (nesten 50 %) for alle fagseksjoner der ytterligere økning skjer uten at vi behøver å iverksette særlige tiltak, men der det vil være en stor skjevhet fagseksjonene i mellom.

For 2014 var det opprinnelig budsjettert med et underskudd på 3,2 mill. kroner. Det faktiske regnskapsmessige resultatet ble et overskudd på 0,3 mill. kroner. Forbedringen i resultatet skyldes mange faktorer, blant annet lavere praksiskostnader og lavere rentekostnader enn budsjettert, samt høyere renteinntekter enn budsjett. I tillegg kommer positive effekter av ny ikke-budsjettert aktivitet.

Økonomisk var 2014 også preget av nybygginvesteringen. Nybygget ble overlevert fra entreprenør ultimo oktober og ferdigattest fra Trondheim kommune forelå 12. november 2014. Av en total investeringsramme på 95,2 mill. kroner er det påløpt 93,4 mill. kroner ved årsskiftet og ytterligere 1,7 mill. kroner forventes å påløpe i løpet av våren 2015. Nybygget er finansiert gjennom oppspart egenkapital i perioden 2010 til 2013 på til sammen 20,2 mill. kroner og lånefinansiering på 75 mill. kroner.

Investering i nybygg og satsing på egne mastere er omfattende prosjekter som naturlig nok har stor innvirkning på den langsiktige økonomiske planleggingen. I årene 2015 og 2016 er det budsjettert med underskudd for høyskolen på til sammen 1,9 mill. kroner, hovedsakelig som følge av nybygginvesteringene og ønsket om oppstart av egen master i barnehageledelse. Oppdateringen av høyskolens langtidsbudsjett gjort høsten 2014 har medført enkelte mindre innstramminger for å opprettholde de økonomiske resultatmålene satt av styret tidligere år.

Egenkapitalen øker tilsvarende overskuddet for 2014 og utgjør ca. 31,8 mill. kroner ved utgangen av 2014. Egenkapitalen utgjør 20,9 % av totalkapitalen (38,3 % i 2013). Langsiktig gjeld øker med 66,6 mill. kroner og utgjør til sammen 90,8 mill. kroner (24,2 mill. kroner i 2013). Langsiktig gjeld utgjør 59,6 % av totalkapitalen (29,4 % i 2013).

Robuste fagmiljøer

DMMH har et robust fagmiljø innen det barnehagevitenskapelige feltet. DMMH er som nevnt en av landets største og ledende barnehagelærerutdanninger, og den eneste spesialiserte høgskolen innen barnehagevitenskap hvor all FoU og undervisningsfaglighet rettes inn mot feltet.

Den faglige konsentrasjonen er en styrke, men innebærer også noe risiko. Dersom rekrutteringsgrunnlaget for barnehagelærerutdanningen skulle svekkes, er det ikke uten videre gitt hvilke andre utdanninger DMMH kan og/eller burde tilby. Det faglig mest nærliggende vil sannsynligvis være å bevege seg i retning av annen lærerutdanning eller barnevern. Vår kirkelige tilknytning kan muligens også tilsi en orientering i retning av studietilbud innenfor teologi, menighetspedagogikk o.l. selv om disse også er studietilbud med høyst usikkert rekrutteringsgrunnlag.

Lærerutdanninger er satt sammen av mange fag med forskjellige fagspesialister fra eksempelvis pedagogikk til RLE og matematikk. De aller fleste barnehagelærerne som tar mastergrad, tar en master innenfor pedagogikk. Barnehagelærere med praksis og videreutdanning på masternivå eller med førstekompetanse innen de andre fagene i barnehagelærerutdanningen, som for eksempel norsk, naturfag og musikk, er det ikke så mange av med tanke på rekruttering til stillinger ved høgskolen. En styrt FoU-virksomhet, interne tiltak som for eksempel praksisstipend, det faktum at det er barnehagelærerutdanning og videreutdanning mot barnehagen all virksomhet ved DMMH er rettet mot, og det forhold at DMMHs lærekrefter ikke betjener andre lærerutdanninger enn barnehagelærerutdanning, bidrar til at hele fagmiljøet med alle sine fag og ansattes varierende grad av barnehageerfaring er en del av et samlet barnehagevitenskapelig fagmiljø. Det er stor forskjell på størrelsen av våre fagseksjoner (matematikk teller 3 personer, pedagogikk teller ca 42 personer), men det samarbeides tett i tverrfaglige klasseteam og forskergrupper, og utad med andre institusjoner og fagmiljø regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Den utstrakte videreutdanningsvirksomheten på masternivå styrker miljøet ytterligere, og det at vi fra 2016 får etablert master på egen kjøp vil forsterke vår robusthet. Vi vil dra stor nytte av tildelingen av vår andre stipendiatstilling senhøstes 2014.

Tabellen nedenfor viser formalkompetansen ved DMMH pr januar 2015. Sommeren 2015 regner vi med å være oppe i 50 % førstekompetente (inkl. toppstillinger.) Antall professorer er relativt høyt. Førstekompetansen er prosentvis lavest i pedagogikkseksjonen fordi mange av de tilsatte her er tilsatt ut fra krav eller ønske om barnehagelærerutdanning og barnehagepraksis. Derfor har vi oppmerksomheten særlig rettet mot å stimulere pedagogikk-tilsatte til førsteopprykk.

Stilling / gruppe	Totalt	Andel kvinner
Antall vitenskapelige årsverk (UFF-årsverk)	87,9	75,1 %
Antall førstekompetente (årsverk, eks. toppstillinger)	33,3	70,9 %
Antall professorer (årsverk)	5,9	50,6 %
Antall i professor II stilling (årsverk)	0,0	0,0 %
Antall dosenter (årsverk)	0,8	0,0 %
Antall førstekompetente (årsverk, inkl. toppstillinger)	40,1	66,5 %
Andel førstekompetente (inkl. toppstillinger) *	45,6 %	
Andel toppstillinger for menn og kvinner **	7,7 %	
* "Andel førstekompetente (inkl. toppstillinger)" er regnet ut som summen av antall menn og kvinner med første-/toppkompetanse delt på totalt antall menn og kvinner i UFF-stillinger.		
** "Andel toppkompetente for menn og kvinner" er regnet ut som summen av antall menn og kvinner med toppkompetanse delt på totalt antall menn og kvinner i UFF-stillinger.		

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Pr 1.1.2015 har DMMH 87,9 årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UFF-årsverk). Blant de førstekompetente er 2/3 av årsverkene kvinner. Av totalt 6,7 årsverk i toppstillinger (dosent- og professorstillinger) er 45 % kvinner. Av totalt 66 kvinnelige årsverk er 4,5 % i toppstillinger. Det fremgår ikke av tabellen over at det er i pedagogikkseksjonen kjønns sammensetningen er skjevst. Det handler om at stillinger i pedagogikk ofte er utlyst med ønske om barnehagelærerutdanning, og at dette er en yrkesgruppe med få menn.

3.1.4.1 DMMHs målområder knyttet til sektormål 4

Sektormål 4 sier at universiteter og høyskoler skal ha effektiv forvaltning av virksomheten, kompetansen og ressursene i samsvar med sin samfunnsrolle.

Vi vil i rapporteringssammenheng særlig trekke fram at DMMH har maktet å realisere et nytt undervisnings- og kontorbygg på i overkant av 4.000 kvm (50 % økning av bygningsmassen) helt uten ekstraordinære statlige eller private tilskudd. Nybygget har latt seg realisere på grunn av en omforent intern oppfatning av hvilken effektivisering av annen virksomhet som må til, god økonomistyring, intern bygningskompetanse samt grundig langtidsplanlegging. I samarbeid med arkitektene har vi maktet å realisere et nybygg med god kvalitet til en kvadratmeterpris som er langt lavere enn ved statlige UH-byggeprosjekter.

En effektiv forvaltning av virksomheten innebærer også en nøye vurdering av rammevilkårene når vi planlegger utdanningsprofil og student- og bemannings-dimensjonering. DMMH har utviklet gode planleggingssystemer for dette.

3.2 Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK)

DMMH har ikke mottatt SAK-midler direkte, men gjennom samarbeidet i regionen. Gjennom Midt-norsk nettverk (MNN) har høgsolen deltatt i ulike aktiviteter betalt av SAK-midler. Disse regionale SAK-midlene administreres av HiST. I tillegg har departementet gitt SAK-midler i samband med innføringen av ny barnehagelærerutdanning «SAK i BLU», og disse administreres av HiNT. For rapportering på bruken av SAK-midler vises til avsnittene under.

3.2.1 Rapport for 2014 – Midt-norsk nettverk (MNN)

MNN er et samarbeid mellom Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda, Høgskolen i Ålesund og Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning. MNN ledes inneværende periode av rektor ved NTNU.

Medlemsinstitusjonene er av ulik størrelse og representerer mange ulike fagområder. Dette skaper noen utfordringer som er møtt gjennom at samarbeid skjer i faglige nettverk, og at beslutninger om å etablere faglige nettverk skjer på det nivået samarbeidet foregår. MNN har to veletablerte nettverk: nettverket for lærerutdanningene (MNL) og nettverket for de helse- og sosialfaglige utdanningene (MNHS). Aktiviteten omfatter både forskning og utdanning.

MNN ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) arrangerte i november 2014 et nasjonalt dagsseminar om papirløs eksamen i samarbeid med Norgesuniversitetet. Seminaret samlet ca. 100 deltakere. Konferansen ble delfinansiert med kr. 60.000 fra en SAK-bevilgning til MNN fra 2012. I etterkant av konferansen etablerte MNN en gruppe for digitale eksamens- og vurderingsformer under ledelse av HiST.

MNN innvilget i 2014 en søknad fra nettverket for lærerutdanning om kr. 250.000 i støtte til forskningskonferansen FOU i praksis 2015. Lærerutdanningsinstitusjonene i MNN bidrar til beløpet.

3.2.2 Rapport for 2014 – Midt-norsk nettverk for lærerutdanning (MNL)

Gjennom arbeidet i 2014, har Midt-norsk nettverk for lærerutdanning (MNL) søkt å oppfylle målsettingen i samarbeidsavtalen i MNL:

Hovedmål:

«Styrke samarbeidet om regionens lærerutdanningstilbud innen hele oppvekstområdet og det tilhørende forskningsområdet».

Delmål:

- Å styrke kvaliteten på regionens lærerutdanning (grunnutdanning, masterutdanning, oppfølging av nyutdanna lærere, etter- og videreutdanning) gjennom å videreutvikle SAK.

- Å styrke forskningskompetansen innen lærerutdanningene gjennom å videreutvikle strategier og modeller for forskningssamarbeid.
- Å styrke samarbeidet om internasjonalisering med sikte på økt student- og lærerutveksling.

SAK-arbeidet innen MNL foregår på flere arenaer, og med ulike konstellasjoner. Dette er

- 1) SAK MNL - tiltak der alle institusjoner i MNL deltar
- 2) SAK GLU (HiST-HiNT)
- 3) SAK BLU (DMMH-HiNT).

Ad: 1) SAK MNL

MNL er ikke tildelt SAK-midler i 2014. Dette har gjort at tiltak iverksatt av MNL og drift av MNL i stor grad er finansiert av MNL-institusjonene selv.

AU-MNL har avholdt 6 møter i 2014.

Oppfølging av tidligere igangsatte tiltak;

- 1.lektorprogram. Startet opp sept 2012 med 25 deltakere (deltakelse fra alle fire institusjoner). Videreført i 2014. HiST og DMMH har henholdsvis faglig- og administrativt koordineringsansvar. Evaluering av programmet er gjennomført. Gode tilbakemeldinger fra deltakerne.
- Samarbeid om master i spesialpedagogikk. Videreført i 2014.
- EVU (Kompetanse for kvalitet) er organisert med en felles styrings- og arbeidsgruppe der alle MNLs institusjoner er representert. Stor grad av samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon.
- FOU i praksis (FOU-konferanse). Konferansen ble ikke gjennomført i 2014. MNL har redefinert konferansen for å sikre kvalitet og oppslutning om konferansen i 2015. Programkomite med medlemmer fra alle MNL-institusjoner nedsatt april 2014. DMMH har tatt det administrative ansvaret. Etter søknader, er det innhentet delfinansiering av konferansen fra NFR og MNN-institusjonene. Konferanserapport med fagfellelvurdering under planlegging.

Ad 3) SAK BLU

De samarbeidende partene i Utdanningsregion 5 er Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) og Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT).

Hovedmål for samarbeidet:

«Styrke samarbeidet om regionens barnehagelærerutdanningstilbud og det tilhørende forskningsområdet».

Styringsgruppe for SAK-BLU har oppsummert tiltak gjennomført i 2014 og planlagt nye tiltak for 2015. Tiltakene er av overordnet karakter, og kan justeres og tilpasses underveis i prosessen.

Rest for disponering i 2014 var kr. 1.022.710,-.

- FoU-samarbeid

Intensivmidler for FoU-samarbeid på kr. 120.000 (DMMH) og kr. 80.000 (HiNT) lyst ut i institusjonene. Midlene er ikke benyttet i 2014, men ble lyst ut på nytt og midlene settes i aktivitet i 2015.

- Felles fagsamling om BLU i Åre 30.-31.oktober 2014

Avsatt på budsjett kr. 250.000. Felles fagsamling knyttet til kunnskapsområdene og bacheloroppgaven. Tema for samlingen var utvikling og styrking av tenkingen rundt kunnskapsområdene. Eks: team, tverrfaglighet, samarbeid mellom institusjonene, vurdering, pensum, metoder, oppgaver og praksis.

- Universitets- og høgskolepedagogikk (UH-ped)

Avsatt på budsjett kr. 345.000 (hvorav kr. 95.000 til utvikling og kr. 250.000 til gjennomføring). Av dette er DMMH tildelt kr. 325.000,- (planlegging og gjennomføring), mens HiNT ble tildelt kr. 20 000,- (planlegging – inkl. reiseutgifter). DMMH fikk hovedansvar for å utvikle studiet.

Studiet ble iverksatt høsten 2014 med 20 studenter fra DMMH og 5 fra HiNT i det første kullet. Frikjøp på inntil 50 timer per student på det første kullet skal vurderes. Frikjøpet betales av høgskolene utenom SAK-midlene. Styringsgruppa skal vurdere om dette er et studietilbud som skal tilbys nasjonalt på sikt. HiNT sitt forhold til en eventuell fortsettelse av tilbudet kan handle om å avsette f.eks. 5 studieplasser i et visst antall år. Avhengig av hvor mye midler som står til rest, kan man vurdere å subsidiere ytterligere UH-ped også i studieåret 2015-16.

- Andre SAK-aktiviteter/ tiltak

Styringsgruppemøter (4 møter).

Harmonisering av kriterier for tildeling av interne FoU-midler der forskningssamarbeid mellom institusjonene vektlegges.

3.3 Midler tildelt over kap. 281

3.3.1 Utdanning av veiledere for nyutdannede, nytilsatte lærere og førskolelærere (Mentorutdanningen)

Høsten 2013 fikk DMMH tildelt kr 50.000 over kapittel 281, post 01 og post 70, til utdanning av veiledere studieåret 2013-14. Studiet ble lyst ut på nyåret 2014, men grunnet lav søkning (8 søkere) ble studiet ikke igangsatt våren 2014. DMMH søkte departementet om å få overført tidligere tildelte midler til utlysning og igangsettelse av studiet for studieåret 2014/15, som ble innvilget.

Etter en reorganisering av ordningen knyttet til organisering av veilederutdanningen regionalt (HiNTs knutepunktfunksjon), fikk DMMH i tillegg et tilskudd fra Utdanningsdirektoratet for 3 studieplasser (kr. 324.000) for realisering av et nytt kull av Mentorutdanningen for 2014/15.

Studiet startet opp med 13 studenter senhøsten 2014 og siste samling vil avholdes i april 2015, og eksamen vil avvikles primo juni.

Regnskap 2014 - Mentorutdanning		Budsjett 2015 - Mentorutdanning	
Kostnader	Beløp i NOK	Kostnader	Beløp i NOK
Undervisningspersonell	119 700	Undervisningspersonell	144 900
Øvrig personell	27 300	Øvrig personell	32 200
Markedsføring	50 006	Markedsføring	-
Øvrige driftskostnader	3 575	Øvrige driftskostnader	6 000
Sum kostnader	200 581	Sum kostnader	183 100
Finansiering			
Tildelt fra KD (kap. 281, post 01 og 70)	50 000	Forbruk pr 31.12.2014	200 581
Tildelt fra Udir	324 000	Gjenstående midler, til bruk i 2015	173 419
		DMMHs "egenandel" iht. budsjett	9 681

Midlene tildelt fra KD (over kapittel 281, post 01 og post 70) anses som oppbrukt. Endelig regnskap for Mentorutdanning 2014/15 vil bli rapportert til Utdanningsdirektoratet innen 1. september 2015, og inkludert i Årsrapport for 2015-16.

4 Styring og kontroll i virksomheten

DMMH mener å ha gode reglementer og rutiner knyttet til virksomhetens økonomistyring. Gjennom et tydelig delegasjonsreglement, tydelige rutiner for attestasjon og anvisning av inntekter og kostnader, dobbel godkjenning av utbetalinger, faste rutiner for økonomisk rapportering til ledelsen og styret, samt forutsigbare prosesser knyttet til strategiske valg og prioriteringer, utarbeidelse av prognoser, årsbudsjetter og langtidsbudsjetter, mener vi å ha god kontroll på høgskolens økonomiforvaltning.

De senere år har økonomien vært preget av ønsket om å realisere et nybygg ved DMMH. Gjennom tøffe prioriteringer og bevisst planlegging over flere år, i tillegg til god økonomisk styring, har dette latt seg realisere, selv om gjentatte søknader til departementet om støtte til nytt undervisningsbygg og heving av barnehagelærerutdanningens finansieringskategori ikke har blitt tatt til følge.

Siden DMMH er organisert som en selvstendig, selveiende stiftelse, er det ingen eiere som kan pålegge høgskolen avkastningskrav og forventninger om utbetaling av utbytter. Alle midler som tilføres, enten gjennom statstilskudd eller fra oppdragsaktivitet, skytes inn i driften av høgskolen, og høgskolen vil styre aktivitetsnivået slik at budsjettene etter hvert går i balanse.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

I mai 2012 vedtok DMMHs styre en ny overordnet strategi for perioden 2013 – 2020. DMMHs langtidsplaner (strategi og langtidsbudsjetter) vurderes årlig i forhold til gjeldende interne og eksterne styringsdokumenter, oppnådde resultater, nåværende og fremtidige utfordringer, samt vurderte risikofaktorer og muligheter. Med utgangspunkt i langtidsplanene utarbeides årsplaner hvor strategiske tiltak kostnadsfestes og periodiseres.

5.1 Planer

DMMHs strategiske prioriteringer

DMMHs visjon «*Til barns beste*» er førende for all aktivitet ved DMMH. Flere av våre store mål i høgskolens strategiske plan er i ferd med å realiseres, mens andre representerer utfordringer i lang tid framover.

- **DMMH skal være et attraktivt studiested for søkere til barnehagelærerutdanning i Norge**

DMMH legger i flere sammenhenger merke til at vi har et solid omdømme utad. Det største konkrete løftet for å øke DMMHs attraktivitet er det nybygget som offisielt ble innviet 12. februar 2015. Det gode samarbeidet med de studenttillitsvalgte skal styrkes ytterligere, og likeledes læringsmiljøutvalgets virksomhet. Høgskolen er i dialog med Studentsamskipnaden i Trondheim og Studentrådet ved DMMH om konkrete tiltak for å øke studentaktiviteten på campus. Studiebarometeret viser også at studentene trives ved DMMH. At vi nå har fått akkreditering for egen mastergrad i tillegg til de mastergradstilbud vi gir i samarbeid med NTNU, vil også øke vår faglige attraktivitet.

DMMH vil fortsette med aktivt rekrutteringsarbeid av forskjellig slag. Det handler både om å invitere videregående elever og barnehageassistenter til høgskolen, besøke videregående skoler, annonsering, for eksempel på kino, buss og trikk, deltakelse på messer og offensiv satsning på nye web-løsninger og annen bruk av sosiale media. Det faglige og studiemiljømessige omdømmet vi har, og som formidles uformelt av nåværende eller tidligere studenter til potensielle søkere, vil fortsatt være en viktig rekrutteringskanal. DMMH ønsker å bidra til å høyne kvaliteten på de studentene som søker barnehagelærerutdanning både i forhold til vår egen høgskole og nasjonalt. DMMH ønsker på sikt å ta større ansvar, både kvalitativt og kvantitativt for barnehagelærerutdanning regionalt og nasjonalt.

- **DMMH skal ha gode arbeidsplasser og tidsriktige og fleksible undervisningsrom for ansatte og studenter**

Nybygget øker arealet fra ca. 8.000 til ca. 12.000 kvm, og høgskolens fysiske miljø framstår enda mer attraktivt for både lærere og studenter. Rommene blir godt utstyrt. Stikkord kan være heve/senkebord, flere minikjøkken, videokonferanseutstyr, smartboard, lydstudio, blanding av

auditorier og undervisningsrom med flatt gulv etc. Den eldre delen av bygningsmassen vedlikeholdes og forbedres kontinuerlig.

- **DMMH skal i løpet av perioden tilby egen mastergrad som bygger på barnehagelærerutdanning**

NOKUT akkrediterte vår søknad om mastergrad i barnehageledelse i januar 2015, og Kunnskapsdepartementet har tilkjent DMMH rett til å tildele graden master i barnehageledelse. Vi planlegger oppstart høsten 2016. 1. februar 2015 leverte vi en søknad til NOKUT om godkjenning av mastergrad i barnekultur og kunstpedagogikk. På lengre sikt kan det være aktuelt å søke om å få akkreditert mastergrader i førskolepedagogikk og spesialpedagogikk. Vi har et utmerket samarbeid med NTNU om disse mastergradene i dag. DMMH gir hele det første studieåret og den alt vesentlige veiledningen på mastergradsoppgaven både i spesialpedagogikk og førskolepedagogikk. Veien fram til egen akkreditering er altså ikke så lang, og arbeidet med slik akkreditering vil bidra til å utvikle og konsolidere et sentralt fagmiljø ved vår høyskole. Dette står ikke i motsetning til videre samarbeid med NTNU, men samarbeidet vil i så fall få mer form av samarbeid mellom likeverdige parter.

- **Ansatte ved DMMH skal ha god kjennskap til rammevilkårene for, og hverdagen i, barnehagen**

Gjennom FoU, prosjekter, institusjonelt samarbeid, samfunnsmessig deltakelse og nært samarbeid med praksis og barnehageeierne i samband med studentenes praksis opprettholdes et nært forhold til hverdag og rammevilkår i barnehagen. Vi mottar svært positive evalueringer på vår praksisstipendordning for tilsatte i vitenskapelige stillinger. Denne ordningen vil fortsette.

- **All utdanning ved DMMH skal ha tydelige læringsmål, og det skal være sammenheng mellom læringsutbytte, læringsaktiviteter og eksamen**

Arbeidet med implementeringen av den nye barnehagelærerutdanningen fortsetter. Høsten 2015 starter de første studentene i tredje studieår. Fagplanrevisjoner foregår jevnlig med tanke på forbedringer. DMMH vil fortsatt ha en tett dialog med den nasjonale følgegruppen for den nye barnehagelærerutdanningen. Videre er helt nye fordypningsenheter utviklet. Det har vært, og er et krevende arbeid, og i 2015-16 skal disse fordypningsenheterne implementeres. Særlig krevende har det vært å utvikle internasjonalt semester som både skal tilpasses land utenfor og innenfor ERASMUS-samarbeidet. DMMH har som kjent en lang tradisjon for også å sende studenter til utviklingsland i det sørlige Afrika. DMMH prøver også å legge til rette for den studentmobilitet som forskriften åpner for mellom andre og tredje studieår etter studentorganisasjonenes ønske. Parallelt med det faglige nybrottsarbeidet foregår også en arbeidskrevende studieadministrativ kvalitetssikring. Det studieadministrative støtteapparatet er betydelig styrket, og fokuset vil fortsette. Samtidig implementeres nå et nytt kvalitetssikringssystem som er utarbeidet i samarbeid med NOKUT. Dette arbeidet har tatt lang tid, og vi øyner nå en avslutning med de rutiner som skal innarbeides og nødvendige revisjoner som uvilkårlig må foretas når systemet tas i bruk for alvor.

- **DMMH skal arbeide for å frigjøre tid og ressurser til FoU gjennom økt eksternfinansiering og ved kvalitetsutvikling av DMMHs totale virksomhet**
- **DMMH skal formidle FoU-basert kunnskap og kompetanse om barn og barnehagen gjennom kurs, konferanser, etter- og videreutdanning til praksisfeltet og andre aktuelle målgrupper**

DMMH ønsker å styrke både kvalitet og omfang i forsknings- og utviklingsvirksomheten og har ambisjoner om å få enda flere fagmiljøer i toppsjiktet nasjonalt og internasjonalt. Som «spesialbutikk» innen barnehagelærerutdanning har så å si all vår FoU-produksjon relevans for barnehage og tidlig barndom. En av de største utfordringene er å få tilstrekkelig sammenhengende tid til forskning. Antall publiseringspoeng produsert ved DMMH har i 2014 gått noe ned etter ett topp-år i 2013. Nedgangen må sees i sammenheng med at DMMH har brukt betydelige ressurser på PhD-utdanningene til de 5 av våre tilsatte som har disputert i løpet av 2014. På den annen side øker konferanse-, EU-, VU- og oppdragsvirksomheten og samarbeidet om kompetanseutvikling regionalt. DMMH fikk i desember 2014 tildelt sin andre stipendiatstilling i revidert statsbudsjett og har nå utlyst stillingen.

I tillegg til å videreføre satsingen mot Forskningsrådet har DMMH satt EUs forskningsprogrammer på agendaen. Sistnevnte finansieringskilde er krevende både med hensyn til søknadsprosedyre og faglig kvalitet og forutsetter at høgskolen styrker den forskningsadministrative kompetansen. DMMH er bevisst at den forskning som foregår skal formidles til brukerne. Det er viktig at FoU-resultater ikke bare deles i et lukket rom mellom likesinnede forskere. Ekstern formidlingsvirksomhet, både skriftlig og gjennom kurs, utdanning og konferanser har prioritet ved DMMH. Men publiseringspoengsystemet og måten den enkelte må bygge sin vitenskapelige karriere på, kan bremse intensjonene. Det er et mål for DMMH å opprettholde publiseringsomfanget, både poenggivende og ikke poenggivende, i årene fremover, og arbeidet med å tilrettelegge for gode vilkår for slik produksjon vil derfor videreføres og videreutvikles.

- **Vitenskapelig ansatte ved DMMH skal ha relevant pedagogisk kompetanse**

Et studium i UH-pedagogikk (15 stp) er utviklet og iverksatt i samarbeid med HiNT med 25 deltakere fra de to institusjonene. Studiet vil bli utlyst både internt og eksternt i 2015.

Andre forhold som påvirker DMMHs planer fremover

DMMH iverksetter arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning fra høsten 2015, og følger med det og med dobbelt opptak på deltidsutdanningene opp departementets ønske om å satse på å gi økt kompetanse til de som allerede arbeider i barnehagen. DMMH håndterer de økonomiske utfordringene som det nødvendige nybygget og iverksettingen av en egen mastergrad gir, til tross for en anstrengt økonomi og det faktum at barnehagelærerutdanningen er plassert i en utfordrende lav finansieringskategori. Samlet står høgskolen i en situasjon som kanskje best kan karakteriseres med ord som *implementering, konsolidering og kvalitetssikring*.

Den politiske viljen og innsatsen for å tilby barnehageplass for alle, krever fremdeles en betydelig satsing på mange områder, ikke minst i forhold til å utdanne flere barnehagelærere. Foruten at det

utdannes for få barnehagelærere, er andelen som begynner å arbeide i barnehagene etter endt utdanning, for lav. Full barnehagedekning, økt mangfold i barnehagen, den store økningen av barn i aldersgruppen 0-3 år, samt at barnehagen er blitt en del av utdanningssystemet, endrer kravene til personalets kompetanse.

Det er helt vesentlig å øke kompetansenivået i barnehagen ved at langt flere barnehagelærere tar mastergrad. Sammen med NTNU har DMMH i mange år tilbudt mastergradsutdanning i førskolepedagogikk og spesialpedagogikk. DMMH ser det nå som særlig sentralt å styrke kvaliteten på ledelse av og innhold i barnehagen. De nye mastergradene vi arbeider med, er uttrykk for det.

DMMH registrerer med bekymring at presset på kommunene for å få tilfredsstillende barnehagedekning, ofte fører til sammenslåtte og åpne løsninger med flere barn samlet i gruppene. Det har medført sterkere fokus på organisering og samspill i barnehagene, og det første som da står i fare for å bli nedprioritert, er arbeid med kultur og innhold. Det som barnehagen kan skape av trygghet, trivsel og gode samspillsevner har sammen med tidlig innsats for barns læring, danning og utvikling stor betydning for barnets motivasjon og senere skolegang. Det er det etter hvert liten uenighet om i samfunnet. Stadig flere hevder at årsaken til frafallet i videregående skole kan spores tilbake til barnehagealder. Debatten handler mer om rammevilkårene, herunder voksnettheten i barnehagen, og særlig tettheten av utdannet personale, organiseringen og om hva og hvordan man skal lære i barnehagen. DMMH ønsker gjennom FoU, undervisning og generelt samfunnsengasjement å bidra til denne debatten.

Departementet ber om «en overordnet omtale og vurdering av forhold i og utenfor virksomheten som kan innvirke på virksomhetens evne til å nå fastsatte mål og resultater (...) og hvordan virksomheten forholder seg til disse (...)» Vi vil i den forbindelse nevne følgende forhold: Høgskolen er opptatt av å svare på samfunnsutfordringer og å ta sitt samfunnsmessige ansvar og har i de senere år blant annet søkt om og startet opp styrerutdanning, utdanning for barnehagemyndigheten, mentorutdanning for nyutdannede, pedagogisk utviklingsarbeid, og nå fra høsten av også arbeidsplassbasert utdanning, og vi tar ansvar i flere prosjekt, blant annet prosjektet «Kompetanse for mangfold». Vi er glade for å bli tildelt oppdrag som vi søker om, men samtidig kan situasjonen sies å være slik at en solid grunnbevilgning som gir mulighet for langsiktig planlegging, i stor grad blir erstattet av kortvarige og krevende søknads- og implementeringsprosesser basert på anbudskonkurranser i stor grad styrt av Utdanningsdirektoratet. Vi har altså økt studenttallet og studieproduksjonen betydelig, uten at vi har økt vår faste grunnfinansierte studieplassportefølje.

Det oppleves som en uhensiktsmessig bruk av ressurser når vi etter en lengre søknadsprosess blir tildelt et enkelt kull 4-årig arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, og at vi for å ta opp et nytt kull neste studieår må gjennom enda en søknadsprosess. Slike prosesser kan tidvis utfordre kvaliteten på våre grunnfinansierte tilbud og prosjekter, fordi man nødvendigvis må bruke høyt kvalifisert arbeidskraft for å vinne konkurranser, og gjerne i en helt annen rytme enn øvrig virksomhet.

Utdanningsdirektoratet er en ikke-akkreditert institusjon som beveger seg nært det som er UH-institusjonenes faglig akkrediterte myndighetsområde, selv om vi selvsagt også ser at dette er

resultatet av at både grunnskole- og barnehagelærerutdanning er omfattet med en sterk politisk interesse. Vi regner med at Kunnskapsdepartementet følger denne utviklingen nøye.

Implementeringen av en ny rammeplan for barnehagelærerutdanning har vært og er krevende, blant annet fordi den blir finansiert på et langt lavere nivå enn grunnskolelærerutdanningens implementering.

Konsolidering, styrking og analyse bør være viktige stikkord for årene framover når det gjelder barnehagelærerutdanningen, ikke bare for DMMH, men også sentrale myndigheter: konsolidering av bachelorutdanningen, styrking av økonomi, mastergradsutdanning og FoU, og analyse av forholdet mellom UH-institusjonene, KD/Utdanningsdirektoratet og NOKUT.

DMMH søker om studieplasser i 2016, og da særlig til masterutdanning. Når det gjelder bachelorutdanningen, tilsier antall søkere at ytterligere tildeling av studieplasser neppe har noen hensikt hvis man vil fylle plassene med godt kvalifiserte søkere. Det er all grunn til å endre arbeidet med statusheving og rekruttering i retning av reelle kostnadskrevende tiltak som tar barna og barnehagelærernes status på alvor. På litt lengre sikt ønsker DMMH å øke sitt opptak også til bachelorutdanningene, og å befeste sin posisjon som et ledende kompetansemiljø innen barnehagelærerutdanning og barnehagevitenskap ytterligere både kvantitativt og kvalitativt.

5.1.1 DMMHs budsjett for 2015

For 2015 har DMMH budsjettert med et underskudd på ca. 0,7 mill. kroner. Det budsjetterte underskuddet henger sammen med de store investeringene høgskolen har gjort i nytt undervisningsbygg, og har vært integrert i langtidsplanene/-budsjettene de siste årene. Det forventes også et underskudd i 2016 (- 1,2 mill. kroner).

Underskuddet tenkes dekket opp av tidligere års oppspart/opptjent egenkapital.

Budsjett 2015

(alle tall i NOK 1.000)	Budsjett 2015
Driftsinntekter	
Statstilskudd	113 904
Studieavgifter	4 400
Andre inntekter	18 538
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>136 842</i>
Driftskostnader	
Personalkostnader	90 255
Avskrivninger	5 001
Praksiskostnader	15 500
Øvrige driftskostnader	24 099
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>134 855</i>
Ordinært driftsresultat	1 987
Finansinntekter- og kostnader	-2 675
<i>Resultat av finansposter</i>	<i>-2 675</i>
Resultat før skatt	-688
Skattekostnad	-
Årsresultat	-688

Statstilskuddet utgjør ca. 83 % av de budsjetterte inntektene, og sammenlignet med regnskap 2014, øker statstilskuddet i budsjettet med 8,6 mill. kroner (ca. 8,2 %). Etter at budsjettet ble vedtatt i høgskolens styre DMMH tildelt en ny rekrutteringsstilling i det endelige statsbudsjettet for 2015. Dette gjør at det totale tilskuddet for DMMH iht. tilskuddsbrevet for 2015 blir 114,545 mill. kroner.

Andre inntekter forventes øker med 2,1 mill. kroner sammenlignet med regnskapet for 2014 som følge av helårseffekt av flere direktefinansierte videreutdanninger (herunder Nasjonal lederutdanning for styrere i barnehagen, Styrerutdanningen i Midt-Norge).

Sammenlignet med regnskapet for 2014 øker de samlede kostnadene (inklusive finanskostnader) med 11,7 mill. kroner. Av dette utgjør økning i lønns-/personalkostnader 5,3 mill. kroner og skyldes delvis helårseffekt av økning i antall årsverk gjennom 2014, delvis en forventning om økning i antall ansatte gjennom 2015 og delvis generell lønnsvekst. Praksiskostnadene forventes også å øke sammenlignet med regnskap 2014 (+ 0,8 mill. kroner) hovedsakelig grunnet økning i antall studenter, men også som følge av at kostnaden pr student øker.

Ferdigstillelse av nytt undervisningsbygg forventes å gi en kostnadsøkning på ca. 5,6 mill. kroner i 2015 sammenlignet med 2014. Dette kommer til uttrykk i en vesentlig økning i avskrivningskostnadene, økte driftskostnader og betydelig økte finans-/rentekostnader.

5.2 Utdanningskapasitet

DMMH innviet som tidligere nevnt i februar 2015 et nybygg som øker vårt areal fra ca. 8.000 til ca. 12.000 kvm. Det innebærer at DMMH kan ha mulighet til å øke utdanningskapasiteten. Det er på sikt også ønskelig fra DMMHs side. I et slikt perspektiv kan det muligens virke noe inkonsistent at høgskolen i statsstøttesøknaden for 2016 ikke søker om nye grunnutdanningsplasser. Vi har derfor behov for å utdype våre tanker og strategier knyttet til utdanningskapasitet. I et nasjonalt perspektiv registrer vi at fødselsratene synker for de årskull som er i aktuell alder for å søke utdanning på UH-nivå. Når vi også legger merke til at søkningen til barnehagelærerutdanningen ikke øker vesentlig, men dessverre synes å holde seg på et nivå på omtrent en søker per plass, opplever vi det som kvalitetsmessig uforsvarlig å øke opptaket til bachelorutdanningene vesentlig.

Barnehagelærerutdanningene arbeider fremdeles hardt og med liten økonomisk støtte med å implementere den mest radikale av de lærerutdanningsreformene som er i spill for tiden. Behovet for konsolidering er påtrengende for å kvalitetssikre den nye BLU-utdanningen.

Departementet må regne med at DMMH vil søke om flere studieplasser til bachelor barnehagelærerutdanning i senere statsstøttesøknader, forhåpentligvis allerede for 2017.

DMMH har som privat institusjon mulighet til å være noe avventende til resultatet av de strukturprosesser som for tiden foregår i UH-sektoren. Særlig interessant for DMMH er hvordan den regionale utviklingen knyttet til barnehagelærerutdanning blir, noe som spesielt knytter seg til hvilke samarbeidskonstellasjoner HiNT med sin barnehagelærerutdanning vil inngå i. DMMH har signalisert at det, om ønskelig, vil være mulig for DMMH å drifte en barnehagelærerutdanning i Nord-Trøndelag.

DMMH søker derimot i søknad om statstøtte for 2016 om studieplasser på mastergradsnivå, og særlig til vår nylig akkrediterte mastergrad i barnehageledelse. Mastergradens innretning er helt i tråd med de politiske signaler om kompetansebehov i barnehagesektoren. Det er et sterkt ønske fra sektoren og fra høgskolens side å få startet opp mastergraden i barnehageledelse høsten 2016. Dette krever planlegging og både faglige og administrative ressurser. DMMH leverte for øvrig også innen 1. februar 2015 en søknad til NOKUT om akkreditering av enda en relevant mastergrad for barnehagefeltet, - i barnekultur og kunstpedagogikk.

DMMH er opptatt av lojalt å bidra til å oppfylle samfunnets behov på barnehagefeltet. Vi har derfor på oppfordring svart på flere av de anbud som særlig Utdanningsdirektoratet har utlyst. Gjennom tildelingen av *Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)*, som starter opp høsten 2015, øker DMMH studenttallet på bachelornivå selv om det ikke synliggjøres i grunnbevilgningen. Også andre studier og prosjekter startes opp på lignende grunnlag, noe som er krevende aktiviteter både administrativt og faglig. Vi viser for øvrig til problematiseringen av dette under siste del av plankapittelet (kapittel 5.1).

5.3 Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing (SAKS)

5.3.1 Planer for 2015 – Midt-norsk nettverk (MNN)

MNN er naturlig nok preget av strukturprosessene i UH-sektoren. Det er gjort vedtak på institusjonsnivå om ønsket fusjonering mellom MNN-deltakerne NTNU, HiST og HiÅ. Som det framgår nedenfor, er det lagt planer for de underliggende nettverkene mens MNN sannsynligvis vil behandle saken om planer for 2015 i sitt møte 30. april.

DMMHs styre ønsker å posisjonere høgsolen best mulig med tanke på å sikre kvalitet i utdanning og forskning. Inntil videre har styret samlet seg rundt begrepene selvstendighet, samarbeid og vekst. Møtene i MNN er treffpunkter for de øverste lederne i utdanningsinstitusjoner hvorav noen (NTNU, HiST og HiNT) er og vil være samarbeidspartnere for DMMH.

5.3.2 Planer for 2015 – Midt-norsk nettverk for lærerutdanning (MNL)

- 1.lektorprogram. Avsluttes mai 2015. Programmet skal sluttevalueres med sikte på eventuell videreføring/ nytt opptak i 2015. Finansiering vil ha betydning.
- Samarbeid om fagdidaktiske mastere/ master GLU skal videreutvikles i tråd med hovedmålsettingene for MNL, uavhengig av ny UH-struktur (se rapport 2014).
- Samarbeid om master i spesialpedagogikk. Videreføres.
- EVU (Kompetanse for kvalitet og Ungdomstrinn i utvikling). Stor grad av samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon. Videreføres.
- «Nye» FOU i praksis (FOU-konferanse). Tittel: "Snipp, snapp, snute – danning er ute" - Utdanning 2015: skal alt kunne måles? Konferansen er lagt til DMMH i Trondheim 9. og 10. april 2015. Konferanserapport med fagfellelvurdering utarbeides. Konferansen er etter søknader delfinansiert av NFR (kr 150 000,-) og MNN (kr 250 000,-).
- Utvidet MNL-møte 2015. Arrangere møte for Ledere og mellomledere samt forskingsansvarlige fra institusjonene i MNL. Aktuelle tema;
 - o forskningssamarbeid
 - o samarbeid om lærerutdanning etter ny UH-struktur.
- Møter i lederforumet AU-MNL: ca. 3 møter pr semester. Videreføres.

5.3.2.1 Planer for 2015 – SAK BLU

Rest for disponering i 2015 er kr. 427.710,-

- FoU-samarbeid

Intensivmidler for FoU-samarbeid på kr. 120.000 (DMMH) og kr. 80.000 (HiNT) er satt i aktivitet og disponeres i 2015.

- Universitets- og høyskolepedagogikk (UH-ped)

Studiet ble iverksatt høsten 2014 med 20 studenter fra DMMH og 5 fra HiNT i det første kullet. Studiet videreføres i 2015. Styringsgruppa skal vurdere om dette er et studietilbud som skal tilbys nasjonalt på sikt.

- Felles fagsamling om FoU i BLU 2015

Det planlegges 2 felles fagsamlinger for BLU i 2015. Det er avsatt kr. 150.000,- til dette.

- Andre planlagte SAK-aktiviteter/ tiltak

Styringsgruppemøter (4 møter).

Harmonisering av kriterier for tildeling av interne FoU-midler der forskningssamarbeid mellom institusjonene videreføres.

Budsjett for planlagt aktivitet 2015 gir en rest på kr. 77.710,- av tildelte SAK-midler. Midlene skal være;

- a) disponible midler for påkommende prosjekter i perioden,
- b) driftsmidler for styringsgruppa, og
- c) buffer for uforutsatte utgifter i perioden.

6 Foreløpig årsregnskap

6.1 Ledelseskommentarer pr 31.12.2014

LEDELSESKOMMENTARER FORELØPIG REGNSKAP 2014

Høgskolens virksomhet

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) er en selvstendig stiftelse med tilknytning til Den norske kirke. Høgskolen ble opprettet i 1947 og driver sin virksomhet i egne lokaler i Thrond Nergaards veg 7 i Trondheim. Høgskolen har sitt eget styre.

DMMH er en akkreditert høgskole, og høgskolens hovedoppgave er utdanning av barnehagelærere. Gjennom bachelorutdanning, videreutdanning/masterutdanning, forsknings- og utviklingsarbeid, kurs og konferanser bidrar høgskolen til økt kompetanse på det førskole-/ barnehagepedagogiske området i barnehagen og tidlig skolealder.

Regnskapsprinsipper og fortsatt drift

Regnskapet utarbeides i henhold til regnskapslovens bestemmelser, og regnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

Resultat mot budsjett, utvikling i inntekter og kostnader, investering og finansiering

Foreløpig regnskap for 2014 viser at høgskolen har et overskudd på 298 tusen kroner, noe som er 3,5 mill. kroner bedre enn budsjett.

(alle tall i NOK 1.000)	Budsjett 2015	Budsjett 2014	Regnskap 2014	Regnskap 2013
Driftsinntekter				
Statstilskudd	113 904	105 115	105 290	102 697
Studieavgifter	4 400	4 300	4 428	4 334
Andre inntekter	18 538	13 396	16 364	15 188
Sum driftsinntekter	136 842	122 811	126 082	122 219
Driftskostnader				
Personalkostnader	90 255	84 791	84 963	80 137
Avskrivninger	5 001	2 317	2 141	1 829
Praksiskostnader	15 500	15 465	14 666	14 005
Øvrige driftskostnader	24 099	21 453	23 338	22 449
Sum driftskostnader	134 855	124 026	125 108	118 420
Ordinært driftsresultat	1 987	-1 215	974	3 799
Finansinntekter- og kostnader	-2 675	-2 000	-676	677
Resultat av finansposter	-2 675	-2 000	-676	677
Resultat før skatt	-688	-3 215	298	4 476
Skattekostnad	-	-	-	-
Årsresultat	-688	-3 215	298	4 476

Forskjeller mellom regnskap og budsjett 2014:

Forskjellene mellom foreløpig regnskap og budsjett 2014 forklares av flere faktorer;

- Betydelige høyere inntekter gjennom DMMHs oppdragsenhet knyttet til ikke-budsjetterte videreutdanningstilbud, herunder Nasjonal lederutdanning for ledere i barnehagen (Styrerutdanningen). Til sammen ca. 3,0 mill. kroner.
- Ikke-budsjetterte videreutdanningstilbud øker også lønnskostnadene med ca. 2,05 mill. kroner, mens høyere sykepengerefusjoner på ca. 200 tusen kroner, gjør at det totale budsjettavviket knyttet til personalkostnader er ca. 1,85 mill. kroner.
- Sykefraværet for 2014 var på 6,3 % (mot 6,9 % i 2013).
- Noe høyere frafall, spesielt fra 1. til 2. klasse på bachelorutdanningen, enn forventet gir noe lavere praksiskostnader enn budsjettert. Til sammen ca. 0,8 mill. kroner.
- Netto finanskostnader viser et positivt budsjettavvik på ca. 1,3 mill. kroner, både som følge av høyere renteinntekter (0,7 mill. kroner) og lavere rentekostnader (0,6 mill. kroner).

Endring i inntekter

Sammenlignet med 2013 øker de totale inntektene for året med ca. 3,9 mill. kroner (3,2 %) til 126,1 mill. kroner. Av dette skyldes økning i statstilskuddet ca. 2,6 mill. kroner (+2,5 %), inklusive opptrapping for 15 studieplasser gitt i revidert nasjonalbudsjett i 2011, økt tilskudd til forskning i statsbudsjettet for 2014 og 100 tusen i tilskudd til tiltak knyttet til styrking av studiekvalitet i RNB 2014.

Inntekter knyttet til DMMHs oppdragsavdeling, som blant annet arrangerer kurs og konferanser, viser en økning på 1,1 mill. kroner sammenlignet med 2013. Dette forklares hovedsakelig gjennom flere direktefinansierte utdanningsoppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

I det styrevedtatte budsjettet for 2015 forventes det en økning i totale inntekter på hele 8,5 % sammenlignet med foreløpig regnskap 2014. Statstilskuddet forventes økt med 8,2 % til 113,9 mill. kroner, som følge av betydelig økning i studiepoengsproduksjon og publiseringspoeng. Etter styrebehandling av budsjettet ble DMMH tildelt en ny rekrutteringsstilling i det endelige statsbudsjettet for 2015 som gjør at det totale statstilskuddet forventes å bli 114,5 mill. kroner.

Andre inntekter øker med 13,3 %, hovedsakelig knyttet til helårseffekt av nye videreutdanningstilbud gjennom DMMHs oppdragsavdeling. Inntekter fra studentene er uendret.

Endringer i kostnader

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2014 har vært 128,2 noe som er 3,7 årsverk høyere enn gjennomsnittet for 2013 (tilsvarer en økning på ca. 3 %). Økningen kommer blant annet som følge av tildeling av nye studieplasser i revidert nasjonalbudsjett, intens arbeid med innføring av ny rammeplan for barnehagelærerutdanning, og inngåtte avtaler om nye videreutdanningstilbud. Økningen i antall årsverk og lønnsoppgjøret i 2014 har ført til at lønnskostnadene har økt med ca. 4,8 mill. kroner (tilsvarende 6 %).

Sykefraværet viste en positiv utvikling gjennom 2014 og var 6,3 % (mot 6,9 % i 2013). Det jobbes langsiktig og systematisk for å redusere sykefraværet.

Avskrivningskostnadene er ca. 17 % høyere i 2014 enn året før. Dette skyldes at DMMH i 2014 har gjennomført et betydelig investeringsløp i et nytt undervisningsbygg som ble overlevert fra entreprenøren ultimo oktober 2014. Ferdigattest fra Trondheim kommune forelå 12. november 2014. Avskrivningskostnader knyttet til nybygginvesteringen har belastet 2014-regnskapet med ca. 0,3 mill. kroner.

Flere studieplasser, og en omstrukturering i rekkefølgen for avvikling av praksisperiodene, har også ført til noe økte kostnader knyttet til praksisundervisning sammenlignet med 2013. Økningen var i 2014 på nesten 0,7 mill. kroner (tilsvarende 4,7 %). Kostnadsøkningen er likevel ikke så stor som forventet i budsjettet for 2014, da antall studenter som har gjennomført praksis har vært noe lavere enn lagt til grunn for budsjettet.

Øvrige driftskostnader viser en økning sammenlignet med 2013 på 0,9 mill. kroner (4 %).

Budsjettet for 2015 viser en økning i sum driftskostnader sammenlignet med det foreløpige regnskapet for 2014 på ca. 9,7 mill. kroner (7,8 %). Økningen forklares hovedsakelig av helårseffekt av økning i antall ansatte gjennom 2014, helårseffekt av avskrivninger knyttet til nybygginvesteringen, noe økte praksiskostnader, samt noe høyere driftskostnader relatert til nybygg og nye videreutdanningstilbud.

Netto finansinntekter har endret seg fra et positivt bidrag til årsresultatet på 0,7 mill. kroner i 2013 til en netto kostnad i 2014 på 0,7 mill. kroner som følge av nyinvesteringer. Rentekostnadene forventes å øke med ytterligere 2 mill. kroner i budsjettet for 2015.

Endringer i balansen

Utviklingen på balansesiden er sterkt preget av investeringene i nytt undervisningsbygg. De totale investeringene vil være tett opptil investeringsrammen på 95,2 mill. kroner vedtatt av styret sommeren 2013. Finansieringen av investeringene er gjort gjennom å tære på oppspart kapital (i perioden 2010 til 2013) på 20,2 mill. kroner og opptak av langsiktige lån på 75 mill. kroner.

Sum anleggsmidler øker med 63,1 mill. kroner sammenlignet med 2013 og er ved utgangen av 2014 på 127,7 mill. kroner. Totale investeringer gjennom året er på 65,2 mill. kroner, mens årets avskrivninger er på 2,1 mill. kroner. I 2015 forventes det en ytterligere økning i anleggsmidler (før avskrivninger) som følge av slutføring av investeringene i nytt undervisningsbygg på ca. 1,7 mill. kroner.

Netto arbeidskapital har økt med nesten ca. 3,8 mill. kroner gjennom året.

Langsiktig gjeld øker med ca. 66,6 mill. kroner. Av dette gjelder 69,6 mill. kroner opptak av ny langsiktig gjeld knyttet til nytt byggeprosjektet og ca. 3 mill. kroner avdrag på tidligere/gammel langsiktig gjeld. Langsiktig gjeld utgjør 59,6 % av balansen ved utgangen av året.

Egenkapitalen utgjør, etter disponering av årets resultat på 0,298 mill. kroner, 31,845 mill. kroner noe som gir en egenkapitalandel av balansen på 20,9 %.

Rektor mener at det foreløpige regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Utvikling og satsingsområder

I 2014 har det omfattende arbeidet knyttet til implementering av ny rammeplan for barnehagelærerutdanning (BLU) fortsatt. Et særlig arbeid er lagt ned i utarbeidelse av nye og større fordypningsenheter og for å få til et velfungerende tilbud om internasjonalt semester. Vi ønsker å gi en krevende og FoU-basert utdanning med tro på studentenes selvstendighet og læringsevne.

Sett i forhold til ressursene vi har til disposisjon, mener vi å ha imponerende FoU-resultater og kan skilte med en vekst i antall publikasjonspoeng gjennom flere år. Antallet første- og toppkompetente ligger rundt 50 % blant de vitenskapelig tilsatte, derav 7 professorer/dosenter.

Barnehageledelse har utviklet seg til å bli et faglig særlig viktig satsningsområde for DMMH, og etter at utdanningen er akkreditert av NOKUT i januar 2015, tar vi sikte på å starte en masterutdanning på 120 studiepoeng høsten 2016. DMMH ser det som viktig for barnehagelærerprofesjonens status og barnehagens store betydning som første del av utdanningsløpet å bidra til at flere av barnehagelærerne utdanner seg videre til mastergradsnivå. Videreutdanningstilbudet har derfor i de senere år hatt en betydelig dreining mot mastergradsnivå med emner som lar seg innpasse i en mastergrad.

DMMH svarer på departementets ønske om sterkere å fokusere på å utdanne de som allerede arbeider i barnehagen. Dette skjer gjennom en rekke samlingsbaserte utdanningstilbud som kan tas på deltid. Det gjelder både bachelor barnehagelærerutdanning og utdanningstilbud på bachelor- og masternivå. Vi vil også på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet realisere arbeidsplassbasert bachelor barnehagelærerutdanning (ABLU) med oppstart i 2015. Dette oppdraget kommer i tillegg til blant annet nasjonal lederutdanning for styrere i barnehagen.

Etter en negativ utvikling i antall førstevalgssøkere fra våren 2012 til våren 2013, har DMMH hatt ekstra fokus på rekrutteringsarbeidet i 2014. Vi mener vi ser effekt av ett av hovedtiltakene som ble gjennomført senhøsten 2013/vinteren 2014 - utvikling av nye nettsider (www.dmmh.no). Antall førstevalgssøkere økte våren 2014 med 10,4 % sammenlignet med året før. Med omtrent 1 søker pr. studieplass vil arbeidet med rekruttering av gode og kvalifiserte studenter fortsatt ha stor oppmerksomhet fremover.

DMMH vil også i tiden fremover prioritere å øke høgskolens formelle kompetansenivå og FoU-produksjon, samt å gjennomføre ulike tiltak for å styrke samarbeidet med praksisfeltet.

Trondheim, 13. februar 2015

Hans-Jørgen Leksen
Rektor

6.2 Foreløpig regnskap pr 31.12.2014

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning			
Org.nr: 971574747			
Resultatregnskap			
	Note	2014	2013
Driftsinntekter			
Offentlige tilskudd	1	107 062	105 551
Salgsinntekter	1	14 597	10 932
Andre driftsinntekter	1	4 422	5 737
Sum driftsinntekter		126 082	122 219
Driftskostnader			
Varekostnad			
Lønn og andre personalkostnader	2, 8	84 963	80 137
Avskrivninger	12	2 141	1 829
Nedskrivninger			
Andre driftskostnader	3	38 004	36 454
Sum driftskostnader		125 108	118 420
Driftsresultat		974	3 799
Finansinntekter og -kostnader			
Finansinntekter	4	1 094	1 421
Finanskostnader	4	1 771	744
Resultat av finansposter		-676	677
Resultat før skattekostnad		297	4 476
Skattekostnad			
Årsresultat		297	4 476
Disponeringer og overføringer av årsresultat			
Tilført annen egenkapital		297	4 476
Konsernbidrag	5		
Andre disponeringer	6		
Sum disponeringer		297	4 476

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Balanse - eiendeler

EIENDELER	Note	2014	2013
A. Anleggsmidler			
I. Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		0	0
II. Varige driftsmidler			
Tomter			
Bygninger og annen fast eiendom	12	122 259	37 179
Maskiner og anlegg	12	0	130
Kjøretøy	12	0	0
Anlegg under utførelse	12	5 027	26 844
Sum varige driftsmidler		127 286	64 153
III. Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler		424	424
Obligasjoner og andre fordringer			
Sum finansielle anleggsmidler		424	424
B. Omløpsmidler			
I. Varer			
Sum varer		0	0
II. Fordringer			
Kundefordringer	7	1 077	406
Andre fordringer	7	658	1 082
Krav på innbetaling av selskapskapital	7		
Sum fordringer		1 735	1 489
III Investeringer			
Sum investeringer		0	0
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd	9	22 798	16 198
Kontanter og kontantekvivalenter			
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		22 798	16 198
SUM EIENDELER		152 244	82 265

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning
Balanse - gjeld og egenkapital

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2014	2013
C. Egenkapital			
I. Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	15	4 000	4 000
Overkursfond			
Annen innskutt egenkapital			
Sum innskutt egenkapital		4 000	4 000
II. Opptjent egenkapital			
Fond			
Annen egenkapital	15	27 845	27 548
Sum opptjent egenkapital		27 845	27 548
Sum egenkapital		31 845	31 548
D. Gjeld			
I. Avsetning for forpliktelser			
Sum avsetning for forpliktelser		0	0
II. Annen langsiktig gjeld			
Konvertible lån			
Obligasjonslån			
Gjeld til kredittinstitusjoner	13	90 109	23 515
Øvrig langsiktig gjeld	10, 13	667	651
Sum annen langsiktig gjeld		90 775	24 166
III. Kortsiktig gjeld			
Konvertible lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Leverandørgjeld		4 686	5 833
Betalbar skatt			
Skyldig offentlige avgifter		6 311	5 813
Annen kortsiktig gjeld	16	18 626	14 904
Sum kortsiktig gjeld		29 623	26 550
Sum gjeld		120 398	50 717
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		152 244	82 265

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning
Kontantstrømoppstilling

	Note	2014	2013
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		297	4 476
Periodens betalte skatt			
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler			
Ordinære avskrivninger		2 141	1 829
Nedskrivninger av anleggsmidler			
Periodisert inntektsføring av tilskudd			
Endring i varelager			
Endring i kundefordringer		-671	-81
Endring i leverandørgjeld		-1 147	1 522
Endring i pensjonsforpliktelse			
Endring i andre avsetninger		498	502
Endring i andre tidsavgrensningsposter		4 147	2 138
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		5 265	10 385
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-65 274	-28 110
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak			
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak			
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer			
Innbetalinger ved salg av andre investeringer			
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-65 274	-28 110
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd			
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		69 710	5 290
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-3 101	-2 993
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld			
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld			
Netto endring i kassekreditt			
Innbetalinger av egenkapital			
Tilbakebetalinger av egenkapital			
Utbetalinger av utbytte			
Innbetalinger av aksjonærbidrag			
Innbetalinger av konsernbidrag			
Utbetalinger av konsernbidrag			
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter			
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter			
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		66 609	2 297
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter			
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		6 600	-15 427
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		16 198	31 625
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		22 798	16 198

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Note 1 Driftsinntekter

	2014	2013
Offentlige tilskudd		
Statstilskudd fra KD - drift	105 290	102 697
Statstilskudd fra andre departement	0	0
Tilskudd fra Utdanningdirektoratet	0	0
Tilskudd fra Norges forskningsråd	1 772	2 200
Tilskudd fra andre statsetater	0	0
<i>Sum statstilskudd</i>	<i>107 062</i>	<i>104 897</i>
Tilskudd fra EU rammeprogram for forskning	0	0
Tilskudd fra EU til undervisning og andre formål	0	654
Tilskudd fra kommuner	0	0
Tilskudd fra fylkeskommuner	0	0
<i>Sum kommunale og fylkeskommunale tilskudd</i>	<i>0</i>	<i>654</i>
Andre offentlige tilskudd		
Sum offentlige tilskudd	107 062	105 551
Salgsinntekter		
Studie- og eksamensavgifter	4 428	4 334
Oppdragsinntekter	10 169	6 598
Andre salgsinntekter	0	0
Sum salgsinntekter	14 597	10 932
2 Definisjon av bidrags- og oppdragsinntekter finnes i departementets rundskriv F-07-13.		
Andre driftsinntekter		
Husleieinntekter	0	0
Bidragsinntekter	0	0
Gaver	0	0
Andre driftsinntekter 1	4 422	5 737
Andre driftsinntekter 2	0	0
Sum andre driftsinntekter	4 422	5 737
Sum driftsinntekter	126 082	122 219

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning
Note 2 Lønn og andre personalkostnader

	2014	2013
Lønninger	66 393	63 334
Feriepenger	8 032	7 614
Arbeidsgiveravgift	10 686	9 949
Pensjonskostnader	3 625	3 183
Sykepenger og andre refusjoner	-4 133	-5 135
Andre ytelser	361	1 193
Sum lønnskostnader	84 963	80 137
Antall årsverk:	128,2	124,5
Styrehonorarer		
Styreleder	17	35
Nestleder	15	28
Styremedlem (totalt)	64	90
Sum styrehonorarer	97	153
Sum lønn og andre personalkostnader	84 963	80 137

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning
Note 3 Andre driftskostnader

	2014	2013
Husleie	12	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	2 665	3 277
Felles kostnader ³	5 281	4 734
IKT-kostnader	5 135	3 600
Revisjonstjenester	119	161
Kjøp av undervisningstjenester	15 336	14 839
Konsulenttjenester og andre kjøp av tjenester	2 737	3 425
Markedsføring	2 364	1 413
Reise- og møtekostnader	3 375	3 573
Øvrige driftskostnader	980	1 432
Sum Andre driftskostnader	38 004	36 454
3 Institusjoner som ikke er egne rettssubjekter, må vise fullfordelte kostnader		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Note 4 Finansinntekter og finanskostnader

	2014	2013
Finansinntekter		
Renteinntekter	1 094	1 421
Oppskrivning av finansielle eiendeler	0	0
Andre finansinntekter	0	0
Sum Finansinntekter	1 094	1 421
Finanskostnader		
Rentekostnader	1 770	744
Nedskrivning av finansielle eiendeler	0	0
Annen finanskostnader	1	0
Sum Finanskostnader	1 771	744
Resultat av finansposter	-676	677

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Note 5 Konsernbidrag

	2014	2013

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Note 6 Andre disponeringer

	2014	2013

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 7 Fordringer		
<i>Kundefordringer</i>	2014	2013
Kundefordringer til pålydende	1 077	406
Avsatt til latent tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	1 077	406
<i>Andre fordringer</i>		
Andre fordringer	658	1 082
Sum Andre fordringer	658	1 082
Kundefordringer er gjennomgått og vurdert. Avsetning til tap på krav er kr. 0,-		
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning har pr. 31/12-2014 ingen fordringer med forfall senere enn et år.		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 8 Godtgjørelse daglig leder		
(alle beløp i NOK 1000)	Foreløpig årsregnskap 2014	Endelig årsregnskap 2013 *
<i>Godtgjørelse daglig leder</i>		
Lønn	801	793
Pensjon	111	52
Andre ytelser	6	6
Sum	918	850
* Hans-Jørgen Leksen erstattet Elin Alvestrand som rektor/daglig leder pr 1. august 2013. Godtgjørelsene for 2013 over gjelder for begge disse.		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 9 Bankinnskudd (alle beløp i NOK 1000)	Foreløpig årsregnskap 2014	Endelig årsregnskap 2013
<i>Bankinnskudd</i>		
Bankkonto Stipendiefond	388	372
Bankkonto skattetrekk	3 297	3 146
Driftskonti	19 113	12 680
Sum Bankinnskudd	22 798	16 198

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning				
Note 10 Fondsmidler (alle beløp i NOK 1000)	Foreløpig årsregnskap 2014	Endelig årsregnskap 2013		
<i>Stipendiefond</i>				
Aksjer	92	92		
Egenkapitalbevis	186	186		
Bankinnskudd	388	372		
Sum Bankinnskudd	667	651		
Institusjon	Verdipapir	Antall (stk)	Mottatt utbytte 2013	Markeds-/ ligningsverdi
DNB ASA	Aksje	2 480	7	275
Sparebank 1 SMN	Egenkapitalbevis	3 900	7	228
Sparebanken Sør	Egenkapitalbevis	800	8	157
I tillegg har DMMH et Solidaritetsfond, se note 11				

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning			
Note 11 Solidaritetsfond (alle beløp i NOK 1000)	Foreløpig	Endelig	
	årsregnskap 2014	årsregnskap 2013	
<i>Solidaritetsfond</i>			
Overført fra forrige år	122	151	
Bruk av midler gjennom året	-71	-122	
Innsamlingsaksjon/gaver mottatt	114	93	
Avsetning, overført til neste år	165	122	
Nettverksprosjektet Competence Building Networks for Early Childhood Education in South and East Africa arbeider med utdannings- og forskningsprosjekter innen barnehagelærer-/førskolelærerutdanning og barnehageutvikling i regionen. Ett av utspringene av dette langvarige nettverksprosjektet er etablering av en barnehagelærerutdanning (preschool teacher training) i Mozambique.			
Dronning Mauds Minne Høgskole administrerer en årlig innsamlingsaksjon i forbindelse med denne virksomheten. Midlene som tilføres gjennom denne innsamlingen, og øvrige gaver som mottas, brukes til å dekke 10% av kostnadene i nettverksprosjektet (i henhold til avtale mellom Norske Pinsemenigheters Ytre Misjon (PYM) og DMMH), samt til å støtte utviklingen av barnehagelærerutdanningen i Mozambique.			

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Note 12 Varige driftsmidler

(alle beløp i NOK 1000)

	Anskaffelses-	Samlede	Bokførte	Årets		Bokførte
	kost	avskrivninger	verdier	tilgang (+) /	Årets	verdier
	pr 01.01	pr 01.01	pr 01.01	avgang (-)	avskrivninger	pr 31.12
Bygninger	34 814	13 877	20 938	-	696	20 242
Byggetrinn 2	11 004	3 895	7 109	-	220	6 889
Enøk-installasjon	490	253	237	-	33	204
Tilbygg Gymsal	240	52	188	-	5	183
Frøset Gård	234	57	177	-	7	170
Ventilasjonsanlegg	10 756	3 483	7 273	-	717	6 556
Driftsgarasje	1 266	8	1 258	-	25	1 232
Undervisningsbygg, prosjekt *	26 844	-	26 844	-21 817	-	5 027
Astrid Vatnes Hus, bygg *	-	-	-	64 353	161	64 192
Astrid Vatnes Hus, tekn.anl. 20 *	-	-	-	20 568	129	20 439
Astrid Vatnes Hus, tekn.anl. 15 *	-	-	-	2 170	18	2 152
Inventar	971	841	130	-	130	-
Bil	369	369	-	-	-	-
Sum	86 988	22 835	64 153	65 274	2 141	127 286

* Nytt undervisningsbygg - Astrid Vatnes Hus - har vært under oppføring gjennom 2014. Overlevering fra entreprenør ble gjort ultimo oktober 2014, og ferdigattest fra Trondheim Kommune forelå 12. november 2014. Regnskapsmessig er Entrepresedelen av investeringene er utskilt som egne anleggsmidler pr 15.11.2014, mens de deler av investeringene som angår innredning/ inventar er behandlet som Anlegg under utførelse pr 31.12.2014. Investeringene ventes ferdigstilt våren 2015.

Total investeringsramme for nytt undervisningsbygg, inklusive ny driftsgarasje, er på 95,2 mill. kroner. Pr 31.12.2014 er det påløpt totalt 93,4 mill. kroner. Gjenstående del av investeringsrammen vil bli benyttet, og investeringene forventes utført i løpet av våren 2015.

Driftsmidlene avskrives lineært. Avskrivningstider; bygninger 50 år, tekniske anlegg 20 eller 15 år, inventar 7 år og transportmidler 5 år.

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 13 Langsiktig gjeld (alle beløp i NOK 1000)	Foreløpig årsregnskap 2014	Endelig årsregnskap 2013
<i>Langsiktig gjeld</i>		
Gjeld til kredittinstitusjoner		
- Gjeldsbrevslån Nibor	6 779	8 562
- Gjeldsbrevslån Fast	8 330	9 663
- Gjeldsbrevslån nybygg	75 000	5 290
Sum Gjeld til kredittinstitusjoner	90 109	23 515
Annen langsiktig gjeld, Stipendiefond	667	651
Sum Langsiktig gjeld	90 775	24 166
Beregnet restgjeld om 5 år		
Gjeld til kredittinstitusjoner	64 166	8 289
Annen langsiktig gjeld, Stipendiefond	667	651
Sum	64 833	8 940
Gjeld sikret ved pant	90 109	23 515
Balanseført verdi av pantsatte eiendeler		
Varige driftsmidler	127 286	63 976
Kundefordringer	1 077	406
Sum	128 363	64 382
Det er stilt følgende sikkerheter for nåværende og fremtidige lån:		
- Pant i driftstilbehør kr. 41.000.000,- (1. prioritetspant)		
- Pant i fast eiendom kr. 100.000.000,- (1. prioritetspant)		
Pantstillelsen for driftstilbehør gjelder organisjonsnummer 971 574 747, mens for fast eiendom gjelder for gårdsnr 7, bruksnr 1 (Campus Dalen).		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 14 FEI-FoU-enheten (alle beløp i NOK 1000)	Foreløpig årsregnskap 2014	Endelig årsregnskap 2013
Høgskolens virksomhet i forbindelse med forskning, etterutdanning og oppdrag er skilt ut som en egen avdeling og er inkludert i regnskapet. FEI-FoU-enhetens resultatregnskap viser følgende:		
Inntekter innenfor avgiftsområdet	320	400
Inntekter utenfor avgiftsområdet	11 820	8 482
Sum inntekter	12 140	8 882
Lønnskostnader	7 117	4 237
Andre driftskostnader, kontokl. 6	2 277	1 833
Andre driftskostnader, kontokl. 7	1 411	2 425
Sum driftskostnader	10 804	8 495
Netto finansposter	-	2
Sum driftsresultat	1 335	389
FEI-FoU-enheten har også ansvar for forskningsprosjektet i samarbeid med Norges Forskningsråd. Dette er også skilt ut som en egen avdeling inkludert i regnskapet, og for 2014 viser dette følgende;		
Inntekter fra Norges Forskningsråd	1 772	2 200
Andre inntekter	375	364
Sum inntekter	2 147	2 564
Lønnskostnader	1 904	2 563
Andre driftskostnader, kontokl. 6	938	914
Andre driftskostnader, kontokl. 7	194	242
Sum driftskostnader	3 036	3 719
Netto finansposter	-	-
Sum driftsresultat	-889	-1 155
Det regnskapsmessige underskuddet utgjør DMMHs egenandel i prosjektet.		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning			
Note 15 Egenkapital, endringer (alle beløp i NOK 1000)			
	Grunn- kapital	Annen EK *	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2013	4 000	27 548	31 548
Endringer i løpet av året	0	0	0
Årets resultat, foreløpig regnskap	0	297	297
Egenkapital 31.12.2014	4 000	27 845	31 845
* Annen EK inkluderer midler avsatt til Byggefond tidligere år			

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 16 Annen kortsiktig gjeld (alle beløp i NOK 1000)		
	Foreløpig årsregnskap 2014	Endelig årsregnskap 2013
Skyldige feriepengar	7 796	7 347
Sum skyldige feriepengar	7 796	7 347
Prosjektmidler	396	379
Periodiserte rentekostnader	350	101
Periodiserte inntekter	6 381	3 969
Periodiserte kostnader	3 703	3 108
Sum periodisert gjeld	10 830	7 557
Sum kortsiktig gjeld	18 626	14 904

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning		
Note 21 Spesifikasjon innbetalinger fra EU		
Andre innbetalinger	2014	2013
DEL I		
<i>Innbetalinger fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>		
Direkte innbetalinger fra EUs rammeprogram for forskning - FP7	0	0
Direkte innbetalinger fra randsonerprogrammer til FP7 (JTI)	0	0
Direkte innbetalinger fra aktiviteter med hjemmel i art. 185	0	0
Direkte innbetalinger fra andre randsonerprogrammer	0	0
<i>Sum direkte tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>	0	0
DEL II		
Direkte innbetaling fra EUs rammeprogram for forskning (linje 15)	0	0
- utbetaling av tilskudd fra EU til andre (-)	0	0
+ innbetalinger av tilskudd fra EU fra statlige etater (+)	0	0
+ innbetalinger av tilskudd fra EU fra andre (+)	0	0
<i>Sum netto tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>	0	0
<i>Merknad: Formålet med note 21 er å etablere beregningsgrunnlaget for parametrene knyttet til de tilskudd og overføringer fra EUs rammeprogram for forskning m.v. (linje N21.18) som inngår i finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren. Spesifikasjonene i note 21 skal være basert på kontantstrømmer. De tilskudd som gir uttelling i finansieringssystemet er angitt i Blått hefte, pkt.2.2</i>		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

Note 22 Spesifikasjon av innbetalinger fra andre statsetater (kontantstrømpoppstillingen)

Tilskudd og overføringer fra andre statsetater	2014	2013
DEL I		
Direkte innbetalinger fra NFR	1 772	2 200
+ innbetalinger fra NFR via andre statlige etater	0	0
+ innbetalinger fra NFR via andre	0	0
<i>Sum innbetalinger (brutto) fra NFR</i>	1 772	2 200
DEL II		
Sum innbetalinger (brutto) fra NFR (linje 13)	1 772	2 200
- utbetalinger av tilskudd fra NFR til andre (-)	0	0
<i>Sum innbetalinger (netto) fra NFR</i>	1 772	2 200
DEL III		
Direkte innbetalinger fra RFF	0	0
+ innbetalinger fra RFF via andre statlige etater	0	0
+ innbetalinger fra RFF via andre	0	0
<i>Sum innbetalinger (brutto) fra RFF</i>	0	0
DEL IV		
Sum innbetalinger (brutto) fra RFF (linje 24)	0	0
- utbetaling av tilskudd fra RFF til andre (-)	0	0
<i>Sum innbetalinger (netto) fra RFF</i>	0	0
<i>Merknad: Formålet med note 22 er å etablere beregningsgrunnlaget for parametrene knyttet til tilskudd og overføringer fra Norges forskningsråd (NFR) og regionale forskningsfond (RFF) som inngår i finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren. Spesifikasjonene i note 22 skal være basert på kontantstrømmer.</i>		

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning						
EU-finansierte prosjekter (eksklusiv utdanninger)						
Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til F-07-13	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	Koordinator-rolle (JA/NEI)	
SUM		0	0	0	0	
Forklaring						
Økonomi rapporten EU-finansierte prosjekter skal fylles ut fullstendig med riktig prosjekt i riktig kolonne. Rapporten skal være avstemt med de aktuelle linjene i note 1 for de private institusjonene. Tabellen i rapporten omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen, navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via EUs rammeprogram for forskning (F-07-13 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til F-07-13 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatørrolle i EU-finansierte prosjekter skal opplyse om dette. Det vises til avsnitt 5.2.2 i Orientering om forslag til statsbudsjettet 2014 for universiteter og høyskoler (Blått hefte) som gir en oversikt over aktuelle randsonerprogram til F-07-13.						

Automatisk genererte nøkkeltall for høyskolen, avlagt årsregnskap 2013

Nøkkeltall regnes ut automatisk på grunnlag av data i øvrige arkfaner i årsregnskapet.

Tabellene skal benyttes til videre databehandling og må derfor ikke endres.

Evt kommentarer til tabellene legges inn som tekst under siste tabell.

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning

	2014	2013
Resultat:		
Totale driftsinntekter	126 082	122 219
-herav statstilskudd fra KD - drift	105 290	102 697
-herav studie- og eksamensavgifter	4 428	4 334
-herav andre bidrags- og oppdragsinntekter	10 169	6 598
Lønnskostnader	84 963	80 137
Andre driftskostnader	40 144	38 283
Sum driftskostnader	125 108	118 420
Driftsresultat	974	3 799
Årsresultat	297	4 476
Balanse:		
Anleggsmidler	127 710	64 578
Omløpsmidler	24 533	17 687
Sum eiendeler	152 244	82 265
Egenkapital	31 845	31 548
Langsiktig gjeld, inkl. avsetning forpliktelser	90 775	24 166
Kortsiktig gjeld	29 623	26 550
Sum gjeld og egenkapital	152 244	82 265
Nøkkeltall:		
Lønnskostnader som andel av totale driftskostnader	68 %	68 %
Resultatgrad (driftsresultat / driftsinntekter)	1 %	3 %
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	83 %	67 %
Arbeidskapital (omløpsmidler- kortsiktig gjeld)	-5 090	-8 863
Egenkapitalandel (egenkapital i % av totalkapital)	21 %	38 %
Gearing (kortsiktig gjeld/egenkapital)	93 %	84 %
Statstilskudd fra KD som andel av totale driftsinntekter	84 %	84 %
Studie- og eksamensavgifter som andel av totale driftsinntekter	4 %	4 %
Andre bidrags- og oppdragsinntekter som andel av totale driftsinntekter	8 %	5 %

Vedlegg 1 – Skjema for studentkapasitet

Utdanningsinstitusjon: <u>Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning</u>				
Overordnede spørsmål, jf. plandelen av årsrapport 2014 . Spørsmålene besvares kort.				
1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2015, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?				
Svar spørsmål 1: DMMH søkte om studieplasser både til bachelor barnehagelærerutdanning (180 stp) og til egne mastergrader (120 stp) i søknaden om statstilskudd for 2015, men disse ble ikke gitt. Etter at DMMH ble tildelt oppdrag fra Udir om gjennomføring av Arbeidsplassbasert Barnehagelærerutdanning (180 stp, deltid over 4 år) mener vi at det vil være risikofyllt å søke om ytterligere studieplasser til bachelorutdanningen allerede høsten 2015 da søker-/rekrutteringsgrunnlaget er usikkert. Forutsatt nok kvalifiserte søkere kan vi ta opp ytterligere 35 studenter på bachelorutdanningen.				
DMMH fikk akkreditert en egen mastergrad i barnehageledelse (120 stp) i januar 2015, men har på bakgrunn av økonomiske og rekrutteringsmessige vurderinger valgt å ikke starte denne opp før høsten 2016. DMMH har søkt om studieplasser til denne masteren i søknad om statsstøtte for 2016.				
2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?				
Svar spørsmål 2: DMMH har faglig styrke og utviklingsmuligheter til å gjøre mer enn det økonomien tillater. Rekrutteringsgrunnlaget til bachelor barnehagelærerutdanning er en risikofaktor fremover.				
3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?				
Svar spørsmål 3: DMMH vil gi faglig solid og FoU-basert bachelor barnehagelærerutdanning og relevante mastergradstilbud for barnehagesektoren. Masteren i barnehageledelse er et særlig faglig satsningsområde på kortere sikt, og egen master i barnekultur og kunstpedagogikk på noe lengre sikt.				
4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvike av samme årsaker?				
Svar spørsmål 4: Nei				
Utdanningsområder	Utdanninger	Opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2015 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2015?
		Antall	Antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	0	0	0
Lærerutdanning	Samlet	569	640	35
	<i>hvorav:</i> Integrert femårig lærerutdanning	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 1-7	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 5-10	0	0	0
	Praktisk-pedagogisk utdanning	0	0	0
	Treårig faglærerutdanning	0	0	0
	Barnehagelærerutdanning *	316	375	35
	Yrkesfaglærerutdanning	0	0	0
	Toårig masterutdanning	0	0	0
	Ettårig barnehagepedagogikk	0	0	0
	Videreutdanningstilbud samlet **	253	265	0
	Videreutdanningstilbud;			
	<i>Masteremner</i>			
	Barn, barndom og barnhage (30 stp)	21	20	0
	Personalarbeid, ledelse og kvl.utv. (30 stp)	24	15	0
	Spesialpedagogikk 1 (30 stp)	32	70	0
	Spesialpedagogikk 2 (30 stp)	72	35	0
	Veiledningspedagogikk (30 stp)	12	15	0
	Estetiske fags didaktikk (15 stp)	10	15	0

Utdanningsområder	Utdanninger	Opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2015 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2015?
		Antall	Antall	Ca. antall
	<i>VU på bachelornivå</i>			
	Ped. veil. for praksislærere (15 stp)	27	35	0
	Menighetspedagogikk ***	19	10	0
	Norw. Early Childh. Education and Care (20 stp)	16	20	0
	Barnehagepedagogikk del 1 (30 stp)	0	30	0
	Barnehagepedagogikk del 2, Småbarn (30 stp)	20	0	0
Realfag og teknologiske fag	Samlet	0	0	0
		0	0	0
Andre fag	Samlet	0	0	0
		0	0	0
* Det planlagte opptaket til bachelor Barnehagelærerutdanning inkluderer 30 studieplasser til det av Utdanningsdirektoratet direktefinansierte studiet Arbeidsplassbasert Barnehagelærerutdanning (ABLU, 180 stp, deltid over 4 år) ** I tillegg til de videreutdanningstilbudene som er satt opp i tabellen over tilbyr DMMH også en rekke videreutdanninger som ikke er finansiert gjennom Statstilskuddet. Dette gjelder blant annet Styrerutdanningen i Midt-Norge (30 stp) og Barnehagemyndigheten, innovasjon og kompetanseutvikling (15 stp) som er finansiert gjennom direktetilskudd fra Utdanningsdirektoratet, Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB, 30 stp) og Kompetanseutvikling for assistenter (KOMPASS, 15 stp) som er finansiert av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag (og for KOMPASS også av NAFO) og til sist Mentorutdanningen (15 stp) som har vært delvis finansiert av over kap. 281 fra KD, og delvis av midler fra Utdanningsdirektoratet. *** Studiet i Menighetspedagogikk er et samlingsbasert studium på 15 stp. Det er delvis studentfinansiert og delvis rammefinansiert, men det iverksettes ikke dersom søkertallet ikke overstiger 10 studenter. Studiet er rettet mot menighetspedagoger som arbeider med barn og trosopplæring i Den norske kirke.				